

POSTOJNSKI
PREPIH

DECEMBER 2019 102 LETNIK 13

OBCINA
POSTOJNA

Postojna se je na Miklavžev večer odela v soj prazničnih lučk. Prižgala sta jih Miklavž in župan Igor Marentič. Veselo vzdušje so na trgu stopnjevali še nastopajoči – postojnska godba, vrtčevski »črički«, ansambel Torbarji in drsalci. Ti so z atraktivnimi nastopi pospremili odprtje drsališča. Ta večer so se skupaj s prazničnimi lučkami in prihodom Miklavža prižgale tudi iskrice v otroških očeh. V družbi prikupnih deklic Evelin, Ize in Sofie vam iskreno želimo, da leto 2020 pogosto prižiga iskrice sreče v vaših srcih in očeh.

Uredništvo

Naj bo srečno!

Vstopamo v obdobje veselja, iskric, lepih želja, pa tudi hitenja, praznovanja in zaključkov. Ob koncu nekega obdobja vedno potegnemo sklepe, na katere smo ponosni. Vedno pa se najdejo tudi takšni, kjer vidimo, da bi bilo potrebno postopati drugače. Pomembno je, da slednje znamo prepoznati ter ob podobni priložnosti zavijemo na pravo pot in ne skrenemo z nje.

Poslavlja se leto 2019. Leto priprav, novih projektov, manjših in večjih investicij. Z nekaterimi smo izboljševali infrastrukturo, z drugimi sooblikovali vsebino. Vsaka je bila pomembna in vsaka dobrodošla. Vem, da nas čaka še obilica novih izzivov, zagotavljam pa vam, da se jih bomo lotevali na enak način kot do sedaj – odgovorno.

December je čas, ko se spomnimo dobrega sodelovanja in skupnih uspehov v preteklem letu. In za vse narejeno se moram v prvi vrsti zahvaliti vsem mojim sodelavcem na Občini, ki z odgovorno, skrbno in profesionalno držo opravljajo svoje delo, da lahko ob koncu vsakega projekta potegnemo pozitivne zaključke.

Zahvala pa gre tudi vam, občanke in občani. Vi ste naš najboljši kritik. Vse, kar delamo, delamo za vas. In veseli smo, ko naš trud opazite. Malo manj je veselja ob vašem grajanju, zavedamo pa se, da je tudi to potrebno. Živimo namreč v času, ko se vse prevečkrat zdi, da si ne znamo prisluhniti. Ravno beseda je tista, ki lahko povzroči veliko gorja, hkrati pa tudi veselja.

Zato vsem skupaj ob novem letu želim obilo novosti in sprememb, ki bodo zadovoljile vaša pričakovanja. Želim vam veliko lepih dogodkov in novih uspešnih začetkov, ki bodo pomagali premagati ovire na poti, ki je pred nami. Naj bo čim več srečnih dni, ustvarjalnosti, zmožnosti in moči. Pa še najpomembnejše: vsem skupaj želim predvsem zdravja in razumevanja.

Iskrena hvala še enkrat vsakemu posebej za uspešno leto 2019 in srečno v letu, ki prihaja.

Vse dobro,

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

tema meseca:

Mladim prijazna občina

tu živimo:

KS Bukovje

na obisku:

Radio 94

Na naslovnici: Na naslovnici: Evelin Stramič Kovačič, Iza Pirc Smrdelj in Sofia Požar; fotografija: Foto Atelje Postojna.

POSTOJNSKI PREPIH

Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov.

• Postojna, december 2019, leto izdaje 13, številka 102 • Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepilh@postojna.si • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298 • Postojnski prepil (Online) ISSN 2536-3905 • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel • Uredniški odbor: Alenka Čuk, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa • Urednica občinskih in oglasnih strani: Marina Rebec • Lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Grafični prelom: Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6.400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

Fotografija: Foto Ateje Postojna.

Božično-novoletno voščilo

Spoštovani prijatelji!

Z adventom smo stopili v novo cerkveno leto, v čas pričakovanja. Pred nami je božično praznovanje, ki dosega vrhunec sredi noči in v času zimskega sončnega preobrata, ko se tema najdaljših noči začneja umikati svetlobi dneva in nam sporoča: Bog ne zapušča sveta! Ostaja z nami kot Luč, kot Odrašenik!

Človek vseh časov se tako vsako leto znova veseli tega božje-človeškega dogodka. Ob tem se spomnimo, da nam Bog želi biti blizu, da nam prihaja naproti. Trka na naša vrata. Postaja eden izmed nas, da bi mi v njem postali bolj Božji in bolj sveti.

Letos nas je papež Frančišek povabil, da se zazremo v jaslice – živi evangelij, in premišljujemo njihovo vsebino. Povabil nas je, da jih postavimo povsod: po domovih, šolah, na delovnih mestih, trgih, v bolnicah in zaporih. Zakaj je to pomembno? Zato, ker nas jaslice spominjajo na Božjo nežnost. Kažejo na to, kako se je Stvarnik vesolja očetovsko sklonil k naši majhnosti. Kažejo na to, kako dragoceno, edinstveno in neponovljivo je vsako življenje od spočetja do smrti. Jaslice spominjajo na dobroto Boga. Ta nam je

v Jezusu, svojem sinu, dal brata, ki nas poišče, ko smo zgubljeni in brez ciljni sredi vsakdanjika; dal nam je zvestega prijatelja, ki nam je blizu, ki ne obsoja, marveč usmiljen tolaži in nas dviga iz žalosti in obupa.

Stopimo v novo leto z veliko nežnosti v svojih mislih, besedah in dejanjih. Bodimo kulturni in uglajeni, ne dovolimo, da bi v tem svetu vladali prostaki, nasilneži, goljufi in krivčniki. Naj po nas prihajajo v ta svet ljubezen, mir in dobrota. Bodimo pravični in pošteni. Prepričan sem, da nam bo lepo, če se bomo za to potrudili vsi. Skupaj zmoremo veliko, vendar pričnimo pri sebi, korak za korakom.

Blagoslovljen božič in srečno novo leto 2020 ter obilo zdravja, poštenega dela, dobrih družinskih odnosov in veselja med dobromislečimi in uglajenimi ljudmi.

Vsem Postojnčanom pa voščim tudi ob godu njihovega župnijskega zavetnika svetega Štefana, naj bodo po njegovi priprošnji in zgledu pogumni in zavedni – kristjani in državljani.

Župnik in dekan Jožef Koren

Spoštovani občani, dragi prijatelji!

V tem čudnem času se čut za človeštvo in njegov obstoj čedalje bolj izgublja. Vsak dan smo priča vse večjim razhajanjem v družbah. Za uspeh potrebuje vsaka družba harmonijo. In ko je človek napreden in uspešen, je srečen. Žal se ljudje oddaljujejo drug od drugega. Otrok ne prepozna svoje matere, očeta, starejši so prepuščeni sami sebi. Mladi so prepuščeni sami sebi. In ljudje ne vemo, kje je sreča in kaj je. Mogoče je tisto, kar mislimo, da je za nas dobro, dejansko slabo, in tisto, kar mislimo, da je za nas slabo, dejansko dobro. Vendar moramo dobro ločiti od slabega. To je edino za uspeh v življenju.

Biti dober do sebe in svoje družine. Delati dobro svojim staršem, ko so živi, kajti ko bodo umrli, bomo obžalovali, a bo prepozno. Če nimamo tega občutka, potem je z nami nekaj narobe. Bodimo prijazni do svojih sorodnikov in prijateljev, četudi so nam storili kaj slabega. Vedno se je treba dvigniti nad težave in skušnjave. Samo tisti, ki ve, kaj je prav, se lahko dvigne nad vse tegobe.

Da bi bili dobri ljudje, moramo sprejeti sporočila (opomine), ki jih Bog vsak dan pošilja v različnih prime-

rih in oblikah. Zakaj? Ker je življenje kratko in ga ne bi smeli zapravljati za neumnosti. Uživati bi morali v vsaki milosti, ki nam jo je podaril Bog, in jo deliti z drugimi. Zakaj? Ker je srečen človek samo tisti, ki deli od tega, kar ima. In ko nima nič? Dragi prijatelji, najslajša in najlažja stvar, ki jo lahko človek podari, je nasmeh.

Ob iztekajočem se letu in pričakovanju novega zaželim drug drugemu dobro leto. Vstopimo v novo leto z nasmehom. Želim vam veliko miru, strpnosti, uspeha in vsega tistega, kar vas in vaše družine osrečuje. Želim si, da bi bilo leto 2020 uspešno za vse ljudi, ne glede na raso, vero in narodnost. Upam, da bo leto 2020 leto miru, da se končajo vojne, da ne bo lačnih in preganjanih, da bodo vsi otroci živeli mirno in srečno otroštvo, starši pa uživali ob njihovem smeju in zadovoljstvu. Prosimo Boga vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje, za mir in razumevanje med ljudmi, med voditelji, državami in narodi – za dobro in napredek celotnega človeštva!

Vsem Vam želim lepe praznične dni, osebno srečo in zdravje.

Fahrudin Smajić, imam v Postojni

Mladim prijazna občina

Položaj mladih v EU se je v zadnjem obdobju poslabšal v vseh pogledih, razen na področju digitalne pismenosti in kulture. Brezposelnost in nestalne oblike zaposlovanja podaljšujejo finančno odvisnost od staršev in onemogočajo osamosvojitve. Podobni trendi zaradi demografskih razlogov in nepredvidljive ekonomske situacije veljajo tudi v Sloveniji in s tem v Občini Postojna.

Mladi predstavljajo potencial za družbeni in ekonomski razvoj lokalnega okolja ter kakovost življenja v njem. Avtonomni mladi posamezniki so bistveno bolj naklonjeni aktivnemu vključevanju v vse sfere družbenega življenja. Mladinska politika je zato ena od občinskih prednostnih področij. Vključuje tako izobraževanje in zaposlovanje mladih kot stanovanjsko politiko, participacijo mladih, njihovo organiziranje, informiranje in mobilnost. Vse naštetu obravnava tudi lokalni program za mladino, strateški dokument občine Postojna za obdobje do leta 2024.

Glede na podatke iz leta 2017 je delež mladih med 15. in 29. letom v postojnski občini nižji od slovenskega povprečja, in znaša okoli 14 odstotkov. Skoraj 40 odstotkov mladih je delovno aktivnih, približno četrtina mladih je študentov, nekaj manj dijakov. Stopnja registrirane brezposelnosti med mladimi je dobrih 15 odstotkov, kar je manj kot na državni ravni, a se dviga.

Otrokom in mladim prijazna občina

Pred tremi leti je Postojna postala UNICEF-ovo otrokom prijazno mesto in se zavezala, da bo razvijala prijazno in varno občino po meri otrok. Lani pa je Inštitut za mladinsko politiko podelil občini tudi certifikat Mladim prijazna občina, saj je prepoznal

lokalna prizadevanja za integracijo vedno novih generacij mladih v družbo in spodbujanje njihovega čim hitrejšega osamosvajanja.

Na Občini opažajo, da sistemska podpora mladim že daje prve rezultate, saj so v lokalnem okolju vedno bolj aktivni. Inovacija v načinu participacije najmlajših je Otroški občinski svet. Ta se od leta 2016 sestane vsaj dvakrat letno z županom in občinsko upravo. Reaktiviral se je Mladinski svet: sprejeli so Odlok o mladini, v letu 2017 pa je bil prvič objavljen samostojni razpis za mla-

Mlade v občini privlačita varno okolje in možnosti izobraževanja, precej manj pa so zadovoljni s priložnostmi zaposlovanja.

dinske organizacije in organizacije, ki se ukvarjajo z mladimi.

Temelj za celovito podporno lokalno politiko na vseh področjih življenja in dela mladih v občini je Lokalni program za mladino v Občini Postojna 2018–2024. Njegove ustvarjalce je v prvi vrsti vodila želja po zagotavljanju prijaznejšega okolja mladim za izboljšanje njihovega položaja v skupnosti in posledično trajnostnega družbenega razvoja. Kot glavne strateške cilje so definirali formalno in neformalno izobraževanje mladih,

izboljšanje pogojev za vstop mladih na trg dela in spodbujanje zaposlovanja mladih, razvoj podjetništva in podjetnosti, povečanje dostopnosti stanovanj za mlade ter povečanje prostočasnih in družbeno-kulturnih dejavnosti.

Mladi razmeroma zadovoljni

Analiza Mladi 2016 (pripravila sta jo RRA Zeleni kras in Regionalno središče nevladnih organizacij Primorsko-notranjske regije Boreo) je pokazala, da so mladi s svojim življenjem v postojnski občini na splošno zadovoljni, a vidijo še precej priložnosti za razvoj. Nekaj pa je tudi takih, ki komaj čakajo, da se osamosvojijo in gredo drugam ali pa si želijo ostati doma, a žal ne vidijo prave prihodnosti.

Mlade v občini privlačita varno okolje in možnosti izobraževanja, precej manj so zadovoljni s priložnostmi zaposlovanja. Menijo, da v regiji ni dovolj podpore za mlade, ki jih zanima podjetništvo, pravega znanja in spretnosti ne pridobijo niti v šolah. Hkrati (po analizi) ni pravega zanimanja za podjetništvo; dodatnih podjetniških delavnic se recimo niso pripravljene udeleževati. Mladi izražajo željo po delu, pri katerem bi bili lahko inovativni. Pogrešajo tudi (nočno) zabavo, športno in kulturno infrastrukturo ter kulturne dogodke.

Najbolj jim manjka prostor za druženje. V večini se družijo s prijatelji, poslušajo glasbo, skoraj polovica se ukvarja s športom.

Izpostavili so tudi problem obveščeniosti, saj v večini primerov niso bili seznanjeni z ukrepi, ki jih na področju mladine izvaja Občina Postojna, na primer o občinskih štipendijah. Pri tožujejo se tudi nad pomanjkanjem informacij o zaposlovanju mladih.

Možnosti za izobraževanje

Možnosti srednješolskega in višješolskega izobraževanja je kar nekaj, na voljo je tudi precej neformalnih oblik nabiranja znanja. Mladi, ki jim lokalno okolje omogoča kakovostno izobrazbo in usposabljanje, raje ostanejo in aktivno sodelujejo. Občina zato preko Regijske štipendijske sheme RRA Zeleni kras sofinancira kadrovske štipendije za dijake in študente delodajalcem s sedežem v Primorsko-notranjski statistični regiji.

»RRA sofinancira delodajalcem polovico kadrovske štipendije, a največ v višini 30 odstotkov minimalne plače. Za deficitarne poklice znaša sofinanciranje 70 odstotkov, do višine 40 odstotkov minimalne plače. Po končanem šolanju se mora štipendist zaposliti pri delodajalcu za najmanj leto dni,« je razložila **Tadeja Pecman Penko, vodja projektov RRA Zeleni kras.**

»S tem pomagamo mladim, da se skladno z razpisanimi potrebami delodajalcev odločajo za šolanje, po zaključenem šolanju pa imajo vsaj

Tudi Postojna je postala Branju prijazna občina

Občina Postojna je bila letos uspešna pri pridobitvi naziva Branju prijazna občina. Podeljujeta ga Združenje splošnih knjižnic in Skupnost občin Slovenije.

Javni natečaj Branju prijazna občina je nastal z namenom, da občine spodbudi k aktivnejšemu delovanju v lokalni skupnosti in povezovanju med različnimi organizacijami za izboljšanje bralne pismenosti in bralne kulture.

Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo so ob zaključku 3. javnega natečaja na slavnostni prireditvi v kulturnem domu Medvode 3. decembra podelili nazive Branju prijazna občina. Za postojnsko občino je bila podana naslednja utemeljitev: »Občina Postojna s svojim prehodnim in mozaičnim karakterjem odseva specifične tudi na področju negovanja bralne kulture in pismenosti. Z ustreznim financiranjem knjižnične dejavnosti, ki je nad slo-

venskim povprečjem, dokazuje zavedanje o pomenu branja in ustrezno vizijo. Nov bibliobus, ustrezen status knjige, skrb za odprto in vključujočo družbo ter raznoliki projekti in akterji, ki negujejo lokalne vsebine in se hkrati povezujejo navzven, občini zagotavljajo naziv Branju prijazna občina».

Občina Postojna vedno naklonjena knjigi in bralni kulturi kot vrednoti in dediščini. V sodelovanju s šolami, vrtci, nevladnimi organizacijami in drugimi javnimi zavodi si prizadeva, da bi bila pismenost lokalnega prebivalstva visoka in prebivalci kar se da razgledani. V okviru letnega proračuna zagotavlja Občina sredstva za nakup knjig, ki se podeljujejo kot darilo ali namenijo v zbirke šolskih knjižnic.

Priznanje sta prevzela direktorica občinske uprave Marina Rebec in direktor knjižnice Bena Zupanciča Uroš Mlinar.

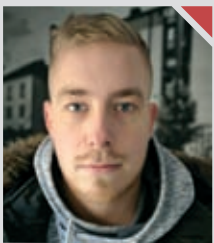
Knjige domačih piscev so bile vselej tudi lepo občinsko protokolarno darilo. Z nakupom in promocijo knjižnih del Občina spodbuja in podpira lokalne avtorje in ustvarjalce. To je bil tokrat – ob delovanju neformalnih skupin ljubiteljev knjig in branja v Postojni – tisti odločujoči razlog, ki je strokovno komisijo prepričal, da je med vsemi prijavljenimi izbrala tudi Občino Postojna. Ob tem je **direktor Knjižnice Bena Zupanciča Postojna Uroš Mlinar** poudaril: »Veseli nas, da se naše lokalne skupnosti za-

vedajo, da je promocija branja skrb nas vseh in da moramo na kulturo in dediščino gledati s ponosom ter zanj aktivno skrbeti za prihodnost. Naša knjižnica je ena redkih, kjer člani plačajo samo vpisnino, in ne plačujejo letnih članarin. Lastni zgledi ter skupna skrb za bralno kulturo in kvalitetno preživljanje prostega časa pa so recept za fizično in duševno zdrave družbe v prihodnosti.«

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv Občine Postojna.

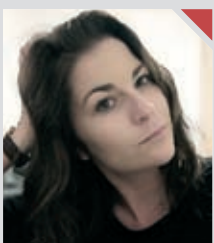
ANKETA

Ali imajo mladi v postojnski občini dovolj možnosti za samostojno življenje?

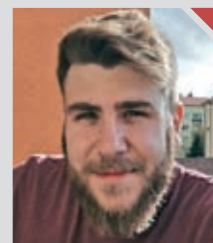
Miha Inocente, predsednik Kšoppa, Postojna:

Mladi si v Postojni ne morejo privoščiti stanovanja, ker so najemnine zelo visoke. Verjetno tudi zato, ker se čedalje več Ljubljčanov priseljuje v Postojno. Ti s svojo plačo zmorejo plačevati tako visoke dajatve. Mladim pa preostane le, da še naprej bivajo pri starših. Nekateri imajo sicer srečo, podedujejo stanovanje ali si preuredijo nadstropje v domači hiši. Pri 30 ali 35 letih, ko bi že morali razmišljati o družini in otrocih, se tako ubadamo s stanovanjskim problemom – ne z nakupom, ampak z najemom. Za primerjavo, 400 evrov najemnine za 2-sobno stanovanje in z mesečnimi stroški je skoraj minimalna plača. Če živiš sam, skupaj s stroški hrane in avtomobila hitro presežeš svoje dohodke. Postojnska občina bi mladim lahko ponudila subvencije za tržne najemnine in seveda tudi omogočila lažji najem neprofitnih stanovanj. Samski teh praktično ne morejo dobiti; prednost imajo mlade družine, ponudba pa je zelo omejena.

Tina Agić, Prestranek: Postati popolnoma samostojen ni tako enostavno, saj je to odvisno od več dejavnikov. Na nepremičninskem trgu je malo stanovanj – predvsem takšnih, ki so primerna za eno osebo. Najemnine so visoke, plače povprečne, pogosto smo zaposleni samo za določen čas in podobno. Za nekoga, ki je sam, je vendarle lažje živeti pri starših. Tam prispeva za

položnice in živi nekakšno polodraslo življenje, dokler se ne preselijo s partnerjem ali partnerico. Sama sem imela srečo. Ko sem se odločila, da grem na svoje, sem takoj našla prenovljeno enosobno stanovanje. Sicer je najemnina dokaj visoka, so pa bivalni stroški nizki, poleg tega imam službo čez cesto in ne potrebujem za prevoz na delo avtomobila. Finančno se stvari trenutno lepo izidejo. Kako bo naslednje leto, ne vem, ker sem zaposlena za določen čas. Vedno obstaja možnost, da bom spet morala potrkati na vrata »hotela mama«.

Mehmed Muhović, Postojna: Ne smemo reči, da mladi nimamo te možnosti. Gre bolj za dobre, ugodne možnosti. Problem je, da je v Postojni malo zaposlitev, ki bi mladim ustrezale. Ne gre za pasivnost, samo nočemo delati stvari, ki nas ne veselijo. Nočemo hoditi vsak dan z odporom v službo, kjer za cele dneve garanja dobimo mizerno plačilo. Jaz imam srečo: delam v Postojni,

čeprav je sedež podjetja v Ljubljani. Večji problem vidim v iskanju stanovanj, to je zelo težko. Kdor v zadnjih letih ni iskal lastnega stanovanja, po mojem mnenju nima prave percepcije o stanovanjski problematiki v Postojni. Ni lahko, ni tudi nemogoče. Moj primer – nimam slabe plače, podobno tudi moje dekle. Iskala sva neko zmerno najemnino, a v Postojni za manj kot 350 ali 400 evrov ne dobiš enosobnega stanovanja. Treba je poudariti še, da je ponudba mizerna, povpraševanje pa veliko. Iti na svoje je misija komaj mogoče. Težko si predstavljam, kako preživijo ljudje z minimalno plačo.

Varovani oddelki končno tudi v Postojni

Dom upokojencev Postojna lahko osebam z demenco končno zagotavlja primerno oskrbo v dveh gospodinjstvih skupinah, urejenih v prenovljenem pritličju stavbe na Rožni ulici. Obnova je domsko življenje v zadnjih sedmih mesecih precej razburkala, a hrup in prah sta zaradi veselja ob pridobitvi že skoraj pozabljena. Tudi precejšnja podražitev investicije ne more pokvariti direktorici Alenki Curk zadovoljstva ob dejstvu, da jim je ob pomoči Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Občine Postojna uspelo uresničiti dolgoletne sanje. Do nedavnega je bil postojnski dom namreč edini v regiji brez varovanih oddelkov.

Obnova se je začela v maju in bo zaključena še pred koncem leta. Direktorica je povedala, da so izvajalci naleteli tudi na nekaj neprijetnih »presenečenj«. »Največji problem sta bila dotrajana vodovod in kanalizacija. Zdaj sta sanirana, inštalacije pa so pripravljene tudi na naslednje faze prenove doma,« je pojasnila. Kljub dodatnim zahtevnim nalogam so delo opravili v dogovorjenem roku. Nepredvideni posegi so obnovo precej podražili – namesto 980 tisoč so porabili kar milijon 300 tisoč evrov. Ministrstvo za delo in Občina Postojna sta odštela vsak po 18 odstotkov denarja, glavino sredstev pa je prispeval sam Dom upokojencev.

V podpritličju doma je zdaj na voljo 25 sob za dve skupini po 12

oseb z demenco. Zanje bo 24 ur na dan skrbela ista ekipa. V idealnih pogojih bi jo sestavljalo 14 zaposlenih, pravi direktorica. »Pri tej bolezni zdravlila ne učinkujejo, primerna komunikacija in razumevanje pa prinašata bolnikom, ki bodo sledili programu in ne bodo več prepuščeni sami sebi, potrebno pomirjenost,« pravi Curkova. Oskrbovancev, ki potrebujejo tovrstno oskrbo, je v domu trenutno ravno dovolj za eno skupino, drugo bodo zapolnili z novimi stanovalci v naslednjem letu.

Sicer pa v postojnskem Domu upokojencev (trenutno biva v njem 163 starostnikov) delijo problem vseh slovenskih domov za starostnike. Vlog je namreč vedno več kot prostora, kljub temu pa čakajo pri njih prosilci na prosto mesto (po direk-

V podpritličju doma je na voljo 25 ustrezno urejenih sob.

toričinih besedah) največ en mesec. Curkova se ob vodenju sooča tudi z velikim pomanjkanjem kadrov, predvsem bolničarjev.

»V tem trenutku bi potrebovali vsaj pet bolničarjev. Čeprav se ti šolajo tudi v Postojni, na razpisih nismo

uspešni. Poklic je težak in slabo plačan in mi sami težavam nismo kos,« opozarja na problem, ki ga bo morala sistemsko rešiti država.

Besedilo: Mateja Jordan; in fotografija Valter Leban.

Na **dobrodelnem koncertu**, ki je v dvorano OŠ Antona Globočnika na prvi decembrski dan privabil več kot 700 obiskovalcev, je organizacijski odbor simbolično predal **direktorici Alenki Curk** ček v vrednosti **16.540 tisoč evrov** za opremo, ki jo potrebujejo gospodinjstvene skupine oseb z demenco v Domu upokojencev Postojna. Svojemu honorarju so se odpovedali številni nastopajoči: **ansamblu Amaterji, Tik Tak, Nalet in Akordi, Biseri, Malibu in klapa Škvadra ter Vili Resnik, Slavko Ivančič in Jure Počkaj**. Za smeh in zabavo sta poskrbela **Ranko Babić in Primož Forte - Gušto**, dogodek pa je povezoval **Andrej Bratož**. Za donacije in prispevke se v domu zahvaljujejo tudi številnim podjetjem in posameznikom. Še dodatnih 7 tisoč evrov pa so prejeli v obliki storitev in materiala.

Športna dvorana za vrtec, šolo in krajanje

S prenovo športne dvorane se je na Prestranku zaključilo urejanje kompleksa tamkajšnje šole z vrtcem in s telovadnico. Osnovna šola in vrtec sta se že leta 2013 preselila v novo šolsko stavbo, za telovadnico pa je zmanjkalo denarja. Lani so jo končno energetsko sanirali, v zadnjih mesecih pa uredili še njeno notranjost in nabavili novo opremo. Najpomembnejša pridobitev je zamenjava športnega poda v dvorani, veliki 700 m².

V telovadnici, ki so jo prenavljali čez poletje, je živahno že skoraj od začetka novega šolskega leta, za njeno slavnostno odprtje pa so izkoristili tradicionalni praznični sejum. Tega so pripravili na šoli 11. decembra. Po besedah **ravnatelja OŠ Prestranek Gorana Uljana** so na prenovi telovadnice že težko čakali. »Zamenjali smo radiatorje, postavili nove gole in šest po višini nastavljenih golov, uredili igri-

šče za odbojko in pridobili kar nekaj športne opreme. Najpomembnejša sprememba je zamenjava športnega poda, kar pomeni precej boljše pogoje za vadbo,« je pojasnil ravnatelj **OŠ Prestranek Goran Uljan**. Pohvalil je tudi odlično popoldansko in večerno zasedenost dvorane, saj po 16. uri ni prazna niti minute.

Uljan je pohvalil zgledno sodelovanje s postojnsko Občino; ta je finan-

Prve žoge so vrgli na koš ravnatelj OŠ Prestranek Goran Uljan, predsednik Fundacije za šport pri OKS Aleš Remih in župan Igor Marentič.

cirala glavino naložbe. Občinski sekretar za področje okolja in prostora **Robert Ozbič** je pojasnil, da v letih 2011 in 2012, ko se je gradila nova šola na Prestranku, ni bilo dovolj denarja za telovadnico. Lani so obnovili ovoj stavbe, zamenjali strešno kritino, strelvod in stavbno pohištvo. Letos pa so plastično maso na tleh

zamenjali s parketom ter namestili nove letvenike in zaščitno peno na stenah. Za prenovi in opremo so odšteli nekaj več kot 73 tisoč evrov; 17 tisočakov in pol je prispevala Fundacija za šport.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv šole.

40 let Območne obrtno-podjetniške zbornice Postojna

22. novembra je na slavnostni prireditvi v Hotelu Jama v Postojni Območna obrtno-podjetniška zbornica Postojna (OOZ Postojna) zaokrožila svojo 40-letnico delovanja. Ob jubileju ji je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije podelila zlati pečat – priznanje za številne uspehe na področju obrti in podjetništva.

Zbrane udeležence in goste je najprej pozdravil in uvodoma nagovoril **predsednik OOZ Postojna Franci Šemrl**. Zahvalil se je vsem, ki so prispevali k visokemu jubileju zbornice. Iskrija je bila prispejoda, da so za to priložnost izbrali simbol človeško ribico, saj živi sicer v težkih pogojih, a kljub temu dočaka visoko starost. Poudaril je, da si želijo pritegniti v svoje vrste predvsem mlade, ki bi se znali navkljub sodobnim podjetniškim trendom in usmeritvam bolje povezovati. Obrtniki in podjetniki morajo biti za svoj dolgoročni obstoj tudi vztrajni, delavni in inovativni. Postojnska in pivška občina štejeta danes okoli 200 članov; prevladujejo prevozniki, gradbeniki, kovinarji in avtoserviserji.

Prejemniki priznanj Območne obrtno-podjetniške zbornice Postojna in Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Osrednji govornik, **predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Branko Meh**, je izpostavil vsesplošno zgodovino zbornice in pomen njenega delovanja. V štirih desetletjih je vidno prispevala k rasti in razvoju malega gospodarstva. Časi, ko so se začeli obrtniki in podjetniki združevati, jim niso bili naklonjeni, ampak so jih bolj kot ne omejevali. Vendar so znali znotraj svojih stanovskih vrst ohraniti ciljno naravnost. Poudaril je tudi poslanstvo slovenskih območnih zbornic, da so zavezane nudenju vsestranske podpore in pomoči svojim članom. Njihovo temeljno vodilo ostajajo izobraževanje, svetovanje in zastopanje.

Sledila je podelitev priznanj OOZ Postojna jubilentom. Za 20 let de-

lovanja sta ga prejela **Jože Škodič** in **Andrej Štrukelj**, za 25 let **Marjan Abram** in **Miroslav Kuzmič** in za 30 let **Iztok Česnik**, **Jože Morel** in **Franci Šemrl**. Posebna priznanja za dolgoletno delo v zbornici so podelili **Janezu Marinčiču**, **Jožefu Podboju** in **Stojanu Premrlu**. Na velikem platnu so se v ozadju vrtele arhivske fotografije ter osvetljevale pomenljive dogodke in spomine na štiri desetletja zbornice. Ustanovili so jo leta 1979, takrat še pod imenom Obrtno združenje. Leta 1983 je to uredilo svoj stalni sedež na Jenkovi ulici in zaposlilo tudi svojega strokovnega delavca. Med glavnimi in prvimi pobudniki za ustanovitev je bil zaslužen pokojni **Jože Škodič**, v iniciativnem odboru pa so se mu pridružili (tudi že pokojna) Franc

Šemrl in **Jože Antončič**. Še živčim članom iniciativnega odbora – **Antonu Mezetu**, **Bernardu Ogrizku** in **Rudiju Blažku** – so ob 40. obletnici zbornice podelili priznanje za sodelovanje pri ustanavljanju takratnega Obrtnega združenja.

Za uspešno delo na področju obrti in v organih zbornice je prejel srebrni ključ Obrtna zbornica Slovenije **Ljubo Kapelj**, zlati ključ pa so prejeli **Franci Šemrl**, **Mira Pozdrec** in **Janez Marinčič**. Vsem prejemnikom so zbrani udeleženci namenili aplavze in čestitke. Za odlično glasbo v uradnem in družabnem delu večera je poskrbela zasedba Kranjci in bila večkrat nagrajena z aplavzi.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Foto Atelje Postojna.

ŠKLJOC, ŠKLJOC

Uspešno leto za PD Postojna

Z decembrom se za Planinsko društvo (PD) Postojna zaključuje še eno uspešno leto. Ob obsežni celoletni dejavnosti društvenih odsekov in skrbi za planinske poti velja izpostaviti v jubilejnem 70. letu Vojkove kočice predvsem njeno obnovo. Po zaključeni I. fazi obnove in zagonu čistilne naprave v začetku pomladi so planinci, ki so v obnovo »vgradili« več kot 850 prostovoljnih ur, uredili še okolico kočice. Ta je dobila v letošnjem letu nova oskrbnika – Slavka in Janjo Škoberne.

V društvu opažajo, da se obisk večja, več je nočitev, pa tudi tujih obiskovalcev. Med njimi je čutiti pozitiven odnos do obnove; nestrpnost pričakujejo tudi naslednjo fazo. Glede na razpoložljiva sredstva v društvu ne delajo prevelikih načrtov, želijo pa čimprej zamenjati okna in obnoviti fasado ter tako poskrbeti za energetska sanacija kočice. Da bi bila prenova hitrejša, lahko društvu pomagata tako, da za obnovo namenite del dohodnine. Sicer pa društvo v mesecih, ki niso vselej primerni za planinske izlete, izobražuje svoje člane z različnimi predavanji. Letos so že

Urejanje okolice Vojkove kočice.

spoznali čare zlatega in zelenega otoka – Krka in Irske, za informacije o novih predavanjih pa spremljajte društveno spletno stran.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Neva Šemrov.

Center za dobro duševno zdravje mladih

V Zdravstvenem domu Franca Ambrožiča Postojna je že v začetku poletja začel delovati Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov, eden prvih v nastajajoči slovenski mreži tovrstnih centrov. Strokovna ekipa, ki so jo kljub pomanjkanju ustreznih kadrov uspeli sestaviti do jeseni, bo v njem skrbela za celostno obravnavo otrok in mladih od 6. do 19. leta. Ureditev prostorov je financiral Zdravstveni dom iz lastnih sredstev, storitve in s tem tudi stroške dela pa bo pokrilo Ministrstvo za zdravje. Vrata centra, kjer so v prvih mesecih obravnavali že okoli 200 pacientov, so uradno odprli 29. novembra.

Slavnostni govornik – **varuh človekovih pravic Peter Svetina** – je dejal, da v zadnjih 15 letih zaznavamo v Sloveniji dvotretjinski porast duševnih težav mladostnikov. Poudaril je pomen dobrega duševnega zdravja za vse vidike življenja.

Tudi **direktorica Zdravstvenega doma Irena Vatovec** je poudarila nujnost okrepitve pomoči otrokom in mladostnikom s težavami v duševnem zdravju, saj na psihiatrično pomoč lahko čakajo tudi nekaj mesecev. »Zaradi sodobnega načina življenja tudi otroci in mladostniki prihajajo v vse večje stiske. Izzivi za zdravstvo pa so vedno večji,« je poudarila v upanju, da z odprtjem centrov ne zamujajo preveč. Zdravnica je zadovoljna, da je država z Resolucijo o nacio-

V Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov dela ekipa devetih strokovnjakov.

nalnem programu duševnega zdravja za obdobje 2018–2028 (v tem času se predvideva še več tovrstnih centrov po Sloveniji) na problematiko ustrezno odreagirala.

Center bo v šestih primorsko-notranjskih občinah z okoli 80 tisoč prebivalci bistveno izboljšal dostopnost do tovrstnih storitev na primarni ravni. Kot je povedala **vodja, pedopsihiatrinja Nina Mlakar**, prihajajo vanj predvsem otroci in mladostniki s čustvenimi in z vedenjskimi motnjami (te so posledica motenj pozornosti in hiperaktivnosti), s specifičnimi učnimi težavami, vedno več je tudi motenj hranjenja, že v tem obdobju se nakazujejo tudi osebne motnje.

Poleg vodje so v timu še klinična psihologinja, psihologinja, socialna pedagoginja, logopedi-

nja, delovna terapevtka, socialna delavka ter zdravstvenik in medicinska sestra. Direktorica je zadovoljna, da imajo v ekipi (nameravajo jo še razširiti) vse strokovne profile. »Potrebujemo še nekaj kliničnih psihologov (v Sloveniji jih kronično primanjkuje), pa tudi pedopsihologov in psihiatrov,« je povedala.

»Pomembno je, da ekipa strokovnjakov deluje na enem mestu, ker se posamezni primeri obravnavajo timsko in z individualnim pristopom do vsakega otroka,« je prepričana direktorica. Napoveduje tudi povezovanje s šolami. »Tako bomo reševali ne samo čustvene stiske in družinske težave, pač pa tudi učne in šolske probleme.«

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

Ultrazvok dela noč in dan

Miklavž je letos ob pomoči zelo življenjske zavarovalnice NLB VITA razveselil z novim ultrazvočnim aparatom zaposlene v Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna. Z njim so v sprejemni ambulanti, kjer vsak dan pregledajo več kot 20 žensk, nadomestili 15 let starega. Donacijo je koordiniralo društvo Slovenčki, saj si prizadeva za izboljšanje pogojev in boljše opremljenost slovenskih porodnišnic.

»Z ultrazvočnim aparatom lahko že v sprejemni ambulanti pregledamo nosečnice in ostale ženske ter hitro ugotovimo, ali so kakšni problemi,« je povedala **doc. dr. Nataša Tul Mandić, vodja Centra za nosečnice**. Ta deluje v okviru postojnske porodnišnice.

»Ultrazvok je nov in moderen, kakovost slike pa bistveno boljša, zato lahko z njegovo pomočjo hitro in natančno postavimo diagnozo

Direktor bolnišnice, ginekolog in porodničar Aleksander Merlo ter doc. dr. Nataša Tul Mandić, vodja Centra za nosečnice, sta se razveselila novega ultrazvočnega aparata.

in nato ustrezno zdravimo.« Zavarovalnica NLB Vita je za aparat prispevala 23 tisoč evrov. Ginekologinja obžaluje, da v bolnici še zdaleč nimajo vsega, kar bi potrebovali. »Pogrešamo še kakšen CTG aparat, aparate za spremljanje nasičenosti s krvjo pri novorojenčkih, aparate za spremljanje vitalnih funkcij pri mamah, anesteziološki aparat, ginekološki stol, posteljice za novorojenčke ...« Naštevajo potrebe, prevelike za obubožano zdravstveno blagajno.

Direktor bolnišnice, ginekolog in porodničar Aleksander Merlo pa je ob predaji donacije poudaril, da kljub nezavidljivi situaciji v slovenskem zdravstvu naše porodnišnice ostajajo v evropskem in tudi svetovnem vrhu. »Sledimo novim trendom operativne in zdravljenja. Lahko rečemo, da naši pacienti tudi v tej krizi niso bili nič prikrajšani.«

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

Eddy Johanés – Indonezijec, ki je vzljubil zimo

Eddy Johanés je danes skoraj postojnska maskota. Ljudje obračajo glave in ga pozdravljajo s širokim nasmehom, ko ga srečajo na ulici. V Postojni živi s svojo ženo Brigitte in hčerko Amelie Putri. Pred šestnajstimi leti je stopil na letalo in poletel v neznano; takrat o Sloveniji ni vedel veliko. Zdaj se je na tukajšnjo kulturo in celo na hladne zime že doobra navadil.

»Eddy, a ti si?!« S temi besedami je fotograf Tomaž Penko pozdravil tokratnega intervjuvanca. S podobnim stavkom ga je pozdravila tudi natakaraica v lokalu, kjer smo se dogovorili za pogovor. Zdi se, da Eddyja Johanésa poznajo skoraj vsi Postojnčani. Postojnski prepil je pravnja prilika, da nasmejane ga Indonezijca spoznajo tudi drugi. V Slovenijo je prispel spomladi leta 2003. Pravi, da se je Postojna v vseh teh letih, odkar je tu, spremenila na boljše – izgleda lepše. Toda ne prehitvajmo, začnimo njegovo zgodbo v Indoneziji.

Pravzaprav gre za ljubezensko zgodbo. V Indoneziji je spoznal svojo ženo, Slovenko Brigitte Urbas Johanés – na dopustu na Baliu. Eddy je delal kot vodič za lokalno turistično agencijo. Čisto po naključju jo je opazil, ko se je sprehajala po cesti. »O, ta je pa nova,« si je rekel sam pri sebi. Iskala je hotel, zato ji je priskočil na pomoč in napletel pogovor. Dogovorila sta se, da ji razkaže bolj pristne koticke države, ki se jih še ni dotaknila roka množičnega turizma. Ob njenem druženju se je rodila tudi ljubezen in postopno prerasla v globljo, kasneje zakonsko zvezo. Odločila sta se za majhen poročni obred v Indoneziji. Sledilo je čakanje na Eddyjeve dokumente, s katerimi bi lahko stopil na pot v neznano. »Nisem poznal Slovenije, samo Bosno, Srbijo, Jugoslavijo. Nisem vedel, kje je Slovenija. A tako gre življenje ...«

Videl je pobeljene vrhove – ko je priletel v Slovenijo. Skrbelo ga je, kako bo preživel v tem mrazu. Brigitte mu je našla res veliko in toplo bundo, »hodil sem kot robot.« Takrat je bil še zelo suh, imel je le 53 kilogramov, zato se je vsak kos oblačila še kako poznal na njegovem suhljatem telesu. Zdaj se je s slovensko hrano kar

lepo poredil, menda so za to krivi ocvirki. Zelo rad ima joto, »ampak ne kisle, ker ne jem kislega.«

Eddy prihaja z indonezijskega otoka Sulavezi, kjer je celo leto prijetno toplo, saj leži otok ob Ekvatorju. Kako se je potem navadil na slovensko zimo? »Zdaj sem se že navadil, zdaj imam rad zimo.« Sprva je dobil službo v Starem trgu pri Ložu, kjer je tudi prvič videl sneg. Našteje, koliko oblačil je oblekel, da ni zmrznil sredi notranjske zime – tri majice, bundo, par hlač in termofofor. Prav na Notranjskem pa se je prvič srečal tudi z brezbarvno tekočino, ki ga v zimskem času pogreje, okusil je žganje. Po letu zaposlitve v Starem trgu je kar enajst let preživel v pivškem Javorju. »Tam sem se navadil na vse vasi – Juršče, Knežak, vse poznam.« Zadnja leta dela v postojnskem Fluidmastru.

Prva leta v Sloveniji niso bila ravno mačji kašelj. Pri profesorici Ireni Margon je imel kar 300 ur slovenščine, a izpit je opravil v prvem poskusu.

Za selitev v Slovenijo je bilo treba veliko poguma, a ni razočaran, »ker je tukaj mir, ni terorizma, ni bomb«.

Največ preglavic so mu povzročili policisti. »V prvih dneh me je večkrat ustavila policija. Ustavili so me že jutraj, ko sem šel delat.« Zaupal mi je, da je neka voznica povzročila prometno nesrečo samo zato, ker je Eddyja gledala, kako hodi po pločniku. Na srečo je Brigitte priskočila na pomoč in rešila dan z razlago, da je Eddy njen mož. Še danes se občasno počuti nelagodno. »Včasih, ko sem skupaj s hčerko, si ljudje mislijo, da sva begunca.« Na trenutke je nekoliko potrta, ker ga ljudje ne sprejmejo takoj za svojega. Ko gre

nekam, kjer ga ne poznajo, še vedno občuti nezaupljivost drugih ljudi. A verjemite iz prve roke – takoj, ko ga boste spoznali, ga boste vzljubili.

med sabo sploh ne razumejo. Govorila sva tudi o strpnosti do drugih. Indonezijci namreč poznajo pet večjih verskih skupin, a velikih sporov med njimi ni, saj drug drugega spoštujejo.

V rodno Indonezijo se sicer še vrača, a le na dopust. Dolga pot v Azijo je za celo družino velik finančni zalogaj. Svoje domače države ne pogreša več toliko kot nekoč. »Zdaj ne, tukaj imam družino. Prijatelje pa pogrešam.« Za selitev v Slovenijo je bilo treba veliko poguma, a ni razočaran, »ker je tukaj mir, ni terorizma, ni bomb. V Postojni sem kot rojen, nočem v drugo mesto, tu živim. To je to.« Z veseljem se potepa po slovenskih vaseh, srečali ga boste tudi na sprehodu na Sovič. Morda že prej, ob letošnjem praznovanju novega leta.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Tomaž Penko.

Krajevna skupnost Bukovje

Krajevno skupnost Bukovje sestavljajo štiri vasi: Belsko, Bukovje, Gorenje in Predjama. Po površini največja KS občine Postojna meri 4.232 hektarov in šteje približno 720 prebivalcev.

Med vasmi prednjači Belsko – to se je v zadnjih dveh desetletjih najbolj povečalo in ima 212 prebivalcev. Skupnosti predseduje **Igor Požar** iz Belskega, podpredsednik **Boštjan Sever** je iz Gorenja, ostali člani so še **Marija Hermina Brus**, **Andreja Penko**, **Gorazd Lapajne**, **Mateja Simčič**, **Bojan Piškur** in **Damijana Premrl**.

Želja po premiku

Predsednik **Igor Požar** se je v daljšem pogovoru osredotočil predvsem na večja dela, ki jih načrtuje v času njegovega mandata. Pohvalil je delo prejšnjega vodstva (usklajevala sta ga **Branko Magajna** in **Bernard Lampe**) in poudaril, da je bilo predano poslovno in finančno stanje zgleddno urejeno. Igor je podjetnik, ki je v svojem dvajsetletnem poslovanju vedno iskal nove možnosti za izboljšave v svoji primarni, orodjarski dejavnosti. Te svoje izkušnje in uspehe je sedaj pripravljen premišljeno deliti tudi v prizadevanjih za boljše delovanje KS Bukovje. Njena posebnost je v tem, da ima precej podjetnikov in ti zaposlujejo okrog 150 ljudi. Že ta prednost bi v sožitju krajanov in s preoblikovanjem mišljenja pri iskanju kakovostnejših rešitev ter s strpnostjo, premišljenim načrtovanjem in podporo nekaterih posameznikov privedla do večje kakovosti življenja.

Prometne zagate

Šele pred 30 leti sta bili zgrajeni cestni povezavi Belsko-Bukovje in Belsko-Gorenje, v celoti pa asfaltirani leta 1992. Od takrat se je promet

Predjamci delijo svojo vas na Predjamo in Pristavo (na fotografiji).

seveda občutno povečal, še zlasti zaradi turistične privlačnosti Predjamskega gradu, saj ga letno obišče četr milijona obiskovalcev. Daleč najbolj obremenjena je cesta skozi Bukovje do Predjame. Razbremenitev te prometne žile je prednostna naloga, saj se je brez nje nesmiselno lotiti reševanja večine ostalih načrtovanih dejavnosti. Prvotno zamišljeno večje parkirišče na odseku Griže nad Predjamo je zaradi nesoglasij propadlo. Tako se je porodila še boljše ideja o novi cesti, ki bi povezala najnižjo točko v Predjami (preko Kovačevca) z obstoječo cestno vpadnico na Vrheh. S to obvezno smerjo za turiste bi že v startu prepolovili promet skozi Bukovje. Ljudje, ki ne živijo ob tej cesti, si težko predstavljajo gostoto prometa v turistični sezoni, ko se je v nepretrgani koloni domačinom nemogoče prebiti do svojih domov, še manj traktoristom na polje ali v gozd. Predlog enotno pozdravljata vodstvu postojnske Občine in Postojnske jame, d. d. To je dolgoročni načrt, katerega začetki uresničevanja naj bi sledili (kot upajo) že prihodnje leto. Ob obstoječi cesti Bukovje-Predjama bi zgradili še prepotreben pločnik in avtobusno

postajališče za šolske otroke ter se potem dogovarjali o lokaciji za otroško igrišče .

Ostale načrtovane investicije

KS ima svoje prostore v prvem nadstropju večnamenske stavbe poleg OŠ v Bukovju. Opremljanje sprejemne pisarne je v teku. Spodnji del je v uporabi kot telovadnica, po potrebi se spremeni v prostor kulturnega doma. Potekajo pripravljala dela za obnovo dotrajane fasade. Na vhodu v Gorenje (zraven igrišča) je Občina Postojna odkupila stavbo in jo dala v najem Krajevni skupnosti. Ta jo namerava celostno obnovljeno – z novim nadstreškom, s parkiriščem, športnim igriščem in sanitarijami (opremljenimi s tuši) – urediti v večnamenski objekt, in sicer za srečevanja mladih, prirejanje športnih, kulturnih in družabnih dogodkov ter sedmin. Lovska družina Bukovje (šteje 48 članov) bi tam uredila novo hladilnico za uplenjeno divjad (kot določa pravilnik zakona o veterinarstvu RS). Za leto 2020 načrtujejo razširitev cestnega vhoda v Gorenje iz smeri Bukovje. Ostri ovinek bodo razširili in postavili varnostno ograjo v potrebni dolžini. Obenem bodo našli ugodnejšo lokacijo za ekološki otok (ta se sedaj nahaja pred vasjo).

Ker bi radi, da se prednostno rešijo razmere že omenjene najbolj prometne ceste, so se v vasi Belsko v tem časovnem obdobju odpovedali večjim investicijam. V prihodnosti bo treba povečati število parkirnih mest pred pokopališčem.

KS Bukovje – zadovoljna s sodelovanjem in podporo občinske uprave – se bo s sprotim usklajevanjem in z dogovarjanjem še naprej trudila za napredek.

Besedilo in fotografiji: Marino Samsa.

Bukovje (v ospredju fotografije) se skorajda že stika z Gorenjem.

Za popoln uvod v praznični december je manjkal le sneg

Z Miklavžem – s prvim dobrim decembrskim možem, se začneja mesec praznovanj, obdarovanj, druženja in veselja. Tudi v središču Postojne se je 5. decembra zbralo veliko otrok, staršev in drugih obiskovalcev v pričakovanju prižiga lučk in odprtja drsališča.

Miklavž se je naprej pomudil v cerkvi svetega Štefana in obdaril vse pridne otroke, nato se je v spremstvu angelčkov in parkljev odpravil na trg, kjer so ga že glasno klicali otroci. Pričakanje njegovega prihoda so glasbeno obarvali nastopajoči – **Postojnska godba 1808, ansambel Furmani** in **vrtčevski »črički«**.

Po tradiciji ga je pričakal tudi **župan Igor Marentič**, da sta tudi tokrat skupaj pozdravila obiskovalce in jim voščila ter prižgala praznične lučke. Zasijale so na veliki jelki (podarila jo je družina s Kraigherjeve ulice v Postojni) in na enajstih smrečicah, v obliki velike zavese med hotelom Kras in trgom, na fasadah okoliških stavb, po ulicah ... K prazničnemu vzdušju so prispevale še stojnice, na katerih so obiskovalci lahko kupili unikatne izdelke domačih ustvarjalcev in dobrote naših pridelovalcev.

Cerkev svetega Štefana je bila ob prihodu Miklavža polna otrok, staršev in starih staršev.

Odštevaje do prižiga lučk.

Pozdrav zimi in Praznik luči v plesu snežink

Prireditev Pozdrav zimi in Praznik luči sta se pred dobrim desetletjem porodili na pobudo vzgojiteljice Vlaste Breclj Črnič. Letos je že dvanajstič (še vedno pod njenim mentorstvom in po njenem scenariju) povezala številne soorganizatorje in nastopajoče. V plesu prvih letošnjih snežink so navdušili mnoge obiskovalce v parku Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna, v sprevedu po Tržaški ulici in na Titovem trgu.

Vrtec Postojna, Društvo prijateljev mladine občin Postojna in Pivka, Srednja in gozdarska lesarska šola Postojna in Občina Postojna so pri organizaciji tega množičnega dogodka tudi letos strnili vrste. V tanko snežno odejico odet park SGLŠ Postojna je gostil palčke z ogenjčki, čarovnika **Grego** in klovneso **Evo Škofič Maurer** ter čarobno vilo z ljudskim instrumentom in s čarobnim glasom **Ljubo Jenče**. Za presenečenje je skrbel živi kip, za svojstveno

Med najlepšimi utrinki letošnjega Pozdrava zimi in Praznika luči bo ostal spreved v družbi snežink.

glasbo in zvoke pa lajnar in tolkalec na gonge. Spreved, ki je nato iz parka krenil proti Titovemu trgu, je ob Tržaški cesti letos s petjem pozdravljalo več pevskih sestavov: **Dekliški pevski zbor Mavrica, Šiške, Vokalna skupina Elum, pevska zbor Osnovne šole Antona Globočnika in**

Osnovne šole Miroslava Vilharja, vrtčevski zborček, Tina Knafelc ter Jerneja Sojer Smerdu. Prireditev so sklenili na trgu ob veliki jelki, kjer jih je pozdravil tudi **župan Igor Marentič**.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Župan Igor Marentič in direktor Studia Proteus Ernest Zakarija sta simbolično odprla drsališče.

Prvo veselje na ledeni ploskvi.

Miklavž je pot s svojim spremstvom kmalu nadaljeval, saj je moral obdariti še veliko pridnih otrok.

Župan Igor Marentič in direktor Studia Proteus Ernest Zakarija pa sta obiskovalce razveselila še s simboličnim odprtjem ledene ploskve sredi Postojne. Na njej so se najprej predstavili z občudovanja vrednimi nastopi člani Drsalnega kluba Jesenice, nato pa so jo malo manj elegantno, a nič manj pristržno preizkusili mali in veliki ljubitelji drsanja iz postojnske občine.

Studio Proteus je kljub neugodnim vremenskim razmeram tudi letos ob podpori pokroviteljev uredil drsališče. **Odprto je od ponedeljka do petka od 16. do 21. ure, za organizirane skupine (s predhodno rezervacijo) od 7. do 15. ure. Ob koncu tedna in ob praznikih obratuje od 10. do 21. ure.** Vstopnina znaša 3,5 evra z lastnimi drsalkami in 4 evre z izposojenimi. Ob nakupu karte za pet oziroma deset obiskov nudijo tudi popust. Če bodo vremenske razmere ugodne, bo drsališče obratovalo do konca januarja. Organizatorji tudi letos pripravljajo turnirje v curlingu; prvi je bil 18. decembra.

Besedilo: Ester Fidel; fotografije: Foto Atelje Postojna.

Županov praznični sprejem

Župan Igor Marentič je tudi letos povabil občane na druženje ob iztekajočem se letu. Obiskovalce, ki so 4. decembra povsem napolnili dvorano postojnskega kulturnega doma, je najprej pozdravil in nagovoril, nato pa povabil k ogledu predstave Slovenec in pol, v nadaljevanju pa še k druženju in zakuski.

Župan je v svojem nagovoru izpostavil timsko delo svojih sodelavcev iz občinske uprave in se jim zahvalil, prav tako občanom za sodelovanje pri uresničevanju načrtovanih ciljev. Na kratko se je ozrl k dosežkom iztekajočega se leta in optimistično zaključil s prepričanjem, da bodo zastavljene cilje uresničili tudi v letu 2020, ter z dobrimi željami za novo leto.

Perica Jerković in Aleš Novak sta občinstvo nasmejala s komedijo Slovenec in pol.

Nato je oder prepustil Perici Jerkoviću in Alešu Novaku. Predstava Slovenec in pol je občinstvo nasmejala in nihče nima več slabe vesti, češ da še ni bil na Triglavu, kot pritiče pravemu Slovencu. Z zabavnimi dialogi in video posnetki njunega vzpona na Triglav se je zdelo, da smo

se v njuni družbi povzpeli na vrh. Morda je tudi ta vtis pripomogel k sproščnemu druženju v avli kulturnega doma.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Četrto stoletja postojnskega radia

Toliko je letos namreč praznoval Radio 94. V teh letih je nanizal za celo knjigo spominov in anekdot. Marsikateri voditelj še pomni, kako so oddajali program iz majhnih prostorov na Kolodvorski, poslušalci pa, kako so uživali na radijskih žurkah in klicali za glasbene želje kar med delom. Radio 94 je bil od nekdaj njihova domača postaja, a tudi radio, na katerem so se kalili številni mladi upi.

Začelo se je kot zamisel o glasbenem studiu, se spominja **direktor Sandi Curk**. S temi željami se je nato razvil postojnski radio. V prostorih Kolodvorske 5 a je s skupino prijateljev, med katerimi so bili **Pepi Sajovic**, **Darjo Bandelj** in **Gorazd Čuk**, ustanovil Radio 94. Pisal se je 1. julij 1994, ko je postaja uradno pričela oddajati s frekvence 98,2 MHz.

Tonski tehnik **Jure Škodič** je tam že od samega začetka. »Moja naloga je bila, da zberem skupaj čim več ljudi z radijskim znanjem, a kaj ko takšnih ni ravno mrgolelo naokoli,« pove Jure. Tako je k soustvarjanju nove lokalne postaje povabil **Eda Klemenca**, v tistem času znanega kot DJ. Danes ga večina pozna kot voditelja Male radijske tržnice, a je tudi eden od petih redno zaposlenih, ki skrbijo za bogat nabor vsakodnevnih vsebin. Poleg Škodiča in Klemenca so med njimi še urednica **Mateja Jordan**, novinarka **Maruša Mele Pavlin** ter (zadnji dve leti in pol) najmlajši član uredništva **Sandi Morel**. Radio premore še približno 20 zunanjih sodelavcev, med temi je kar pet dopisnic, ki skrbijo za sveže informacije iz sedmih občin.

Starih prostorov na Kolodvorski se dobro spomni tudi glasbeni urednik **Valter Leban**. Ta se je pridružil radiu kmalu po začetku oddajanja. Nekdanjo lokacijo so leta 1998 preuredili, s tem pa pridobili bolj uporaben studio. »V tistem času so s

Z uredništvom Radia 94, ki ga sestavljajo (od leve proti desni) Jure Škodič, Maruša Mele Pavlin, Sandi Morel, Mateja Jordan in Edo Klemenc, redno sodeluje tudi glasbeni urednik, režiser, komercialist in fotograf Valter Leban (skrajno levo).

prihodom MTV-ja postajali priljubljeni unplugged, torej akustični koncerti. V našem studiu so recimo igrali člani skupine Ana Pupedan.«

Radio je bil vedno talilnica takšnih ali drugačnih talentov; skozi njihova vrata je prišlo v 25 letih veliko ljudi, ki danes zasedajo različne položaje. Prva voditeljica **Erika Dekleva** je danes sekretarka območnega združenja Rdečega križa Slovenije Postojna - Pivka, **Robert Pavšič** zaseda poslanski stolček, **Bojan Leskovec** in **Špela Bratina** sta predsedala k Radiu Slovenija, **Alenka Bevčič** pa na nacionalno televizijo. V Postojni se je začela tudi radijska kariera **Denisa Avdiča**.

Postojnska radijska postaja je bila v svojih prvih letih poznana po dobri glasbi in zabavnih voditeljih, obenem pa ni pozabila na poslanstvo obveščanja svojih poslušalcev. Več let so ti ob opoldnevnih prislunhili poročilom BBC-jevega slovenskega uredništva. Nekaj časa so spremljali novice POP TV 24 ur, saj so kratek čas nastajale tudi za radijske postaje. Zadnja leta jih pripravljajo za Radio 94 vsako polno uro pri Infonetu. Na začetku so jih sicer delali kar sami. Niso pozabili na staro napravo faks, po kateri so prihajale rolice papirja z zadnjimi novicami Slovenske tiskovne agencije. Kaj, ko je naprava

zbrisala v besedilu kakšno črko in po navadi ravno pri imenu nekega madžarskega ministra. »Na Kolodvorski smo imeli majhno mizo, polno papirjev. Vem, da je **Polona Škodič** enkrat naredila preprih in so vsi papirji leteli po zraku,« je delila spomine nekdanja urednica **Sabrina Mulec**.

Program je podkrepjen z lokalnimi prispevki in urejajo jih znotraj hiše. Teh si skoraj ni mogoče predstavljati brez glasu **Maruše Mele Pavlin**, saj se je iz dopisnice prelevila v novinarko uredništva. Radiu je zvesta od preloma tisočletja. Ob tem pove, da je razgovor za delo sprva sprejela bolj za šalo kot za res. Odgovor na vprašanje »ali veš, kdo je župan cerkniške občine« se ji je namreč zdel samoumeven. Postojnski radio je dobil leta 2003 brata, z logaškim Notranjskim radiem sta se združila v regionalno radijsko mrežo. Skupaj s sedmimi frekvencami pokrivata vsebinsko ravno toliko občin. Njihov glas ne seže samo do logaškega in postojnskega konca, ampak tudi v sleherno pivško, bistriško, cerkniško, bloško in loško vas. Radio 94 je prejel z letom 2017 status radijske postaje lokalnega pomena, in je s tem še bolj zavezan vrednotam obveščanja lokalnega prebivalstva.

V 25 letih je bilo tudi nekaj menjav na uredniškem stolčku. **Silva Bajc** je zamenjala prvega urednika **Matjaža Marinčka**, njo pa **Sabrina Mulec**. Radijci so s širokim nasmehom na obrazu dočakali selitev v nove prostore v Kazarjah; uporabljajo jih še danes. V nedeljo zvečer, 26. novembra 2006, je Sabrina Mulec prvič pozdravila poslušalce in poslušalke iz novega studia. Danes se spominja takratnih občutkov: »To je bil lep studio v oranžni barvi, ta je itak moja barva.« In še vedno ostaja oranžne barve. Sabrina je dve leti zatem predala uredniško štafetno palico **Mateji Jordan**; ta je na tej funkciji še danes. Prezela jo je v času velikih sprememb za Radio 94. Številne medijske hiše so občutile gospodarsko krizo, a spreminjale so se tudi zahteve poslušalcev. Posloval se je priljubljeni otroški festival Rompompom – ob 15. rojstnem dnevu še znamenite radijske žurke. A veliki koncerti na postojnskem odru so se v zadnjih letih znova vrnili, tako je bilo tudi letos.

Po četrto stoletja je jasno, da bo radio praznoval tudi nadaljnje okrogle obletnice – seveda z deležem mladih moči. **Sandi Morel** se je odzval na eno izmed nedavnih avdicij in na koncu postal najmlajša okrepitev uredništva. Mlada kri je polna zagona in zamisli za 21. sto-

Miklavževanje v Zagonu in Orehku

Po zaslugi Športno kulturnega društva Orehek je tradicija miklavževanja v Orehku že dolga. V Zagonu so ga pobudo Maruše Posega in s pomočjo Krajevne skupnosti Postojna organizirali drugo leto zapored. Miklavžu so napovedali, da ga bodo povabili tudi prihodnje leto.

Miklavž se je s svojim spremstvom oglasil tudi v koči Jezerc v Zagonu.

V leseni koči Jezerc v Zagonu se je 7. decembra zbralo okrog 15 otrok, seveda v spremstvu staršev. Otroci niso dobili le Miklavževih darilc, posebno darilo je bila tudi predstava Mišek Barni v izvedbi Nataše Frank. Miklavž je v spremstvu anglečkov in parkeljnov ugotovil, da so v Zagonu pridni tako otroci kot odrasli, sicer ne bi organizirali lepe prireditve. Gospodinje so za to priložnost spekle pecivo in skuhale čaj, Tomaž Čič (predstavnik Zagona v svetu Krajevne skupnosti Postojna) pa se je zavzel, da je KS pomagala Miklavžu pri obdarovanju.

Miklavž je res dober mož, saj poskrbi za darila in druženje. V orehovškem kulturnem domu vsako leto razveseli množico otrok.

Tudi Športno kulturno društvo Orehek je na praznik svetega Miklavža povabilo na obisk Miklavža. 6. decembra je razveselil otroke in odrasle, zbrane v tamkajšnjem kulturnem domu. Več kot štirideset otrok je prejelo darila, vsi pa so uživali v predstavi, ki so jo uprizorili mladi igralci Kulturnega društva Dolnji Zemon. Organizacijski niti je v rokah držal Mitja Klanjšek.

Besedilo: Ester Fidel; fotografiji: ŠKD Orehek., Maruša Posega.

Pester praznični december

V krajevnih skupnostih se prizadevni krajanje različno trudijo za popestritev prazničnega decembra.

V Hraščah so ustvarjali adventne venčke.

V Krajevni skupnosti Hrašče so se letos zvrstile tri prireditve. Izdelovanje adventnih venčkov je finančno podprla Občina Postojna, za mentorstvo in raznolikost pa je poskrbela Katra Mihelčič. V kulturnem domu je Miklavža pričakalo 65 otrok (mlajših od 10 let) iz Hrašč, Malega Otoka in zaselka pri Smrekcah. K darilom je Miklavž dodal letos vsem še palico, saj je zaradi velikega nakupa dobil količinski popust. Pogumnejši otroci so mu zapeli pesmico in odgovarjali predvsem na vprašanja o varnosti v prometu. Bolj plahi so po prevzemu darila zbežali v zavetje staršev. Naslednjo soboto, 15. decembra, je na isti lokaciji potekala delavnica izdelave novoletnih voščilnic. Udeležili so se je v večini šolski otroci.

V Šmihelu pod Nanosom se je 17 udeležencev preizkusilo v delavnici z izdelavo adventnih venčkov. Za nabavo materiala so krajanje poskrbeli sami, z rezultati pa so bili zadovoljni vsi. Zadnja leta je sneg v decembru skopo odmerjen, tako da pripravljene sani za Miklavža samevajo. Darila prvega dobrega moža v veselem decembru raznesejo angelčki in parklji od hiše do hiše kar peš. Prispevek je podarila tudi župnija Hrenovice. Obdarovani so tudi starejši vaščani na vasi, med trinajstimi le trije moški. Skupna praktična, enotno izdelana darila priskrbi zanje že vsa leta tradicionalno Občina Postojna. Kot vsako leto bo tudi letošnjega zaključil koncert v kulturnem domu. Vsi, ki bi radi prisluhnili božičnemu koncertu MePZ Tabor Kalc 1869 iz Knežaka (solista bosta Simon Novak in Matej Lenarčič, klavirska spremljava Aleksander Lesar) in si po nastopu ogledali tradicionalne gibljive jaslice v cerkvi sv. Mihaela, ste vabljeni 27. decembra ob 19. uri v Šmihel pod Nanosom.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

NA OBISKU

letje. Pravi, da je radio danes kot majhna televizija, zato je ključna širitev na druge platforme. »Če se hočemo približati mladim, moramo poskrbeti za videoposnetke, Facebook in Instagram,« je prepričan Morel. Zadolžitve radijcev so široke: sami vodijo program,

pripravljajo prispevke in glasbeno opremo, snemajo obvestila in oglase. Ob tem nastane tudi kakšna povsem človeška napaka, ki jo moraš pospremiti s smehom. Tako so nastale Košanske koline (namesto doline) in Notranjski pokol (namesto pokal).

Mateja Jordan še dodaja, da je »najtežje enakovredno ugoditi vsem poslušalkam in poslušalcem, naj gre za glasbo ali druge radijske vsebine. Po eni strani skušaš poskrbeti za vse obveznosti zakonodaje, po drugi pa slediti sodobnim radijskim trendom. Vsekakor nočemo biti preveč uka-

lupljeni.« Radio 94 pokriva manjše območje države, prav zato jim največ pomeni, da jih poslušalci in poslušalke vzamejo za svoje, ker so in bodo vedno tukaj doma.

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Valter Leban.

Dotik žlahtne klasike

Zadnje sredo v novembru je v Kulturnem domu Postojna izzvenel koncertni večer, ki je bil posvečen trem velikim skladateljem: Johanesu Brahmsu, Franzu Schubertu in Alojzu Srebotnjaku. Nastopila sta doma in na tujem priznana glasbenika – violinist Zdravko Pleše in pianist Denys Masliuk – in požela velik aplavz navdušenega občinstva.

Izbrušena mojstra klasične glasbe sta poleg znane Brahmsove Sonate za klavir in violino v a-duru odigrala eno najzahtevnejših Schubertovih skladb Rondo v h-molu, tretji sklop pa posvetila Srebotnjakovim Ljudskim plesom. Koncert je v sodelovanju s Kulturnim domom Postojna organiziralo Društvo Viola pod pokroviteljstvom Občine Postojna.

Glasbena umetnika sicer večkrat nastopata skupaj, med drugim sta nastopila na postojnskem odru leta

2015, ko sta koncert posvetila Alojzu Srebotnjaku ob izidu zgoščenke, ki predstavlja dragocen zbir skladateljevega zvočnega zapisa njegove glasbe, pravzaprav pomemben del opusa.

Letos je 1. decembra minilo devet let, kar je zastalo skladateljsko pero Alojza Srebotnjaka, po koreninah in srcu Postojnčana – našega častnega občana, po glasbenem opusu pa velikega svetovljana. Violinist Zdravko Pleše se je s Srebotnjakovo glas-

Violinist Zdravko Pleše in pianist Denys Masliuk sta koncertni večer posvetila Johanesu Brahmsu, Franzu Schubertu in Alojzu Srebotnjaku.

bo srečal že v srednješolskih letih ter se v času študija na Dunaju in tudi kasneje k njej venomer vračal; navduševale so ga predvsem sonatine. Tako se je porodila tudi ideja, da bi zbral vsa dela, ki jih je Srebotnjak napisal za violino in klavir. K sodelovanju je povabil odličnega, po

rodu ukrajinskega pianista Denysa Masliuka. Na koncertu sta odigrala zbirko poznanih sedmih Slovenskih ljudskih plesov za violino in klavir, ki je nastala leta 1982.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv Kulturnega doma Postojna.

Beti Bricelj po svetu v svetu abstraktne geometrije

Naša uspešna in v mednarodnem prostoru vse bolj prepoznavna slikarka abstraktne geometrije Beti Bricelj je zaokrožila še eno aktivno in uspešno sezono.

V tujini se je zvrstilo več razstav v uglednih galerijskih hišah in razstavnih prostorih. Začelo se je z razstavo v Parizu Art in matematika (Galerija Abstract Project), nadaljevalo z razstavo Fresh Look: Dela ženskih umetnic iz stalne zbirke MADI muzeja v Dallasu.

Letos poleti je sodelovala na skupinski razstavi Contemporary European Geometrical Tendencies v Bratislavi na Slovaškem in na bienalni razstavi v The Museum for Geometric and MADI art v Dallasu (na prejšnjem bienalu leta 2017 je bila tam dobitnica 3. nagrade). Jeseni se je v istem mu-

Beti Bricelj je na razstavo povabil tudi Salon Realite Nouvelles v Parizu.

zeju odvila razstava Geometric GALA, na njej je sodelovala z delom iz serije FlatCube.

Pot jo je nedavno peljala tudi v galerijo Három v Budimpešto – na razstavi Concrete space 1 in Concrete space 2. Že drugo leto zapored jo je na razstavo povabil tudi Salon Realite Nouvelles v Parizu, prihodnje leto pa jo čaka (med drugim) samostojna razstava na Češkem.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: osebni arhiv Beti Bricelj.

Ogenj v Mali galeriji Zavarovalnice Triglav

Študijski krožek Varuhinje gozda (ta deluje v okviru društva HNUM in Jezikovne šole Athena iz Postojne) je letos še zadnjič postavil na ogled izdelke unikatne keramike. Razstavo, odprto v petek, 13. decembra, si obiskovalci lahko ogledate v Mali galeriji Zavarovalnice Triglav do konca januarja prihodnjega leta.

Organizatorica in mentorica študijskega krožka Varuhinje gozda Flora Otoničar je pojasnila, od kod naslov Ogenj. Devet ustvarjalk si ga je namreč izbralo kot vodilo ob nastajanju unikatne keramike. Ogenj ima v prenesenem pomenu moč razsvetljenja, očiščevanja in preobrazbe. Preobrazi tudi glineno skulpturo v keramiko, ji da trdnost, večno življenje, pogosto tudi namensko uporabnost. Ogenj tudi odganja temo in prinaša svetlobo; ljudje jo iščemo zlasti v dolgih zimskih večerih.

Program so popestrili učenci kitaristi Glasbene šole Postojna: **Tim Olenik** – usmerja ga mentorica prof. Nataša Črnugelj, ter **Teja Sovdat** in **Zarja Ogrizek** v duetu. Njuna mentorica je prof. Karmen Širca Constantini. V

Članice študijskega krožka Varuhinje gozda so si kot vodilo ob nastajanju unikatne keramike izbrale ogenj.

zaključku – pred odprtjem izložbe – se je Flora Otoničar zahvalila vsem sponzorjem in vsem svojim vztrajnim ustvarjalkam, Varuhinjam gozda.

Besedilo: Marino Samsa, fotografija: Tomaž Penko.

Krstna izvedba glasbenega dela *Naj me beseda*

Mešani pevski zbor Postojna pod vodstvom zborovodje Matjaža Ščeka je postregel na letnem koncertu 7. decembra v dvorani Glasbene šole Postojna s krstno izvedbo glasbenega dela *Naj me beseda*. V sodelovanju zboru, desetih pevcev in pevk Komornega zbora Arima, instrumentalistov, recitatorke in solistke se je poezija članice zboru Andreje Blažič Klemenc prepajala »z glasbenim videnjem, katerega gradniki so zborovske harmonije, zvoki glasbil, solistični glas in govorjena beseda«.

Leta 2013 je luč sveta ugledala **pesniška zbirka Andreje Blažič Klemenc *Naj me beseda***. Po zaslugi **zborovodje Matjaža Ščeka** je prišla tudi v roke primorskega skladatelja, pianista in glasbenega pedagoga **Bojana Glavine**. Očitno ga je Andrejina poezija nagovorila tako močno, da je napisal glasbeno delo na dvanajst izbranih pesniških enot in ga posvetil postojnskemu zboru ter njegovemu zborovodji. Pevci, instrumentalisti in recitatorka so v prepričljivo lirčni, a hkrati mogočni izvedbi

Pri izvedbi glasbenega dela *Naj me beseda* so sodelovali: MePZ Postojna, del Komornega zbora Arima, sopranistka Gaja Sorč, recitatorka Alda Sosič in domača flavistka Rebeka Mislej, skladatelj in pianist Bojan Glavina ter kontrabasist David Šuligoj.

ponesli v decembrski sobotni večer magično moč glasbe in besede – umetnosti, ki napolnjujeta s svetlobo in lepoto.

Predsednica zboru Pia De Paulis Debevc je povedala, da so se pevke in pevci pripravljali na izvedbo tega dela pol leta. V zadnjih dveh mesecih so vaje potekale tudi z instrumentalisti, v sklepni fazi pa v popolni sestavi. Ves vložen trud jim je ob krstni izvedbi poplačal bučen aplavz navdušenih poslušalcev. Ti so povsem napolnili dvorano Glasbene šole. Z novim delom so nastopajoči navdušili še v Trbovljah, v prihodnjih

dneh jih čaka nastop v Kopru, v februarju pa v Braniku in onkraj meje – v Gorici in Trstu.

V prvem delu letnega koncerta je Mešani pevski zbor Postojna izvedel sklop sakralnih pesmi, s katerimi je prepričal žirijo ne nedavnem tekmovanju v Benetkah. Tokrat je repertoarju, nagrajenemu z zlatim priznanjem, lahko prisluhnilo tudi domače občinstvo. Zbor je tako z najpomembnejšim koncertom sklenil uspešno in plodno leto, saj so ga zaznamovali tekmovalni uspehi in kar osemnajst nastopov.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Ladis Torresan.

V Postojni razstava o cerkniškem karnevalu

Pust naj bi po izročilu pregnal zimo, a kaj ko v času pusta zavlada »narobe svet«. In kot vse kaže, je razstava o cerkniškem karnevalu zimo v naše kraje tokrat prinesla. V torek, 3. decembra – na Ta veseli dan kulture – točno okoli 12.32 so v Notranjskem muzeju Postojna odprli razstavo, ki jo je avtorica, etnologinja **Magda Peršič**, naslovlila *Toku, toku, tokulelele: cerkniški karneval – fenomen in tradicija*. Muzej jo je pripravil v sodelovanju s Pustnim društvom Cerknica in z Društvom notranjskih kulturnikov.

Pustno življenje v Cerknici ima dolgo tradicijo, od osemdesetih let prejšnjega stoletja pa je »posebna in vodilna karnevalska prireditev v Sloveniji ter največji praznik vseh cerkniških pustarjev«, pojasnjuje **Magda Peršič**. Razkriva nam dvojno vlogo karnevala: »Cerkniški karneval je torej oboje – tradicionalno dogajanje v notranjski šemski dediščini in hkrati družbenokritično obarvano dogajanje na osrednjem nedeljskem sprevodu. Šegave in kritične vsebine spremljajo tudi prireditve v pustnem tednu; ta se začne z žaganjem

babe in konča s pogrebom pusta.« Začetki novodobnega karnevala sežejo v leto 1970, ko je bil ustanovljen Pustni odbor, iz slednjega pa se je leta 1975 razvilo Pustno društvo Cerknica. Člani društva so v vsebinsko zasnovo karnevala vpleli Valvasorjeve motive, lokalno mitologijo in like iz dela Frana Milčinskega. S pomočjo klasične in interaktivne muzeološke manire ponuja razstava obiskovalcu vpogled v vsebine in oblike karnevala skozi 43-letno delovanje pustnega društva in vseh sodelujočih Cerkničanov. Če bo »pustni podmladek obdržal prireditev tudi v prihodnje, bo cerkniški karneval izpolnil pogoje za vpis v register nesnovne kulturne dediščine,« je

prepričana Peršičeva. Posebnost na razstavi je iz reciklažnih materialov izdelana mobilna maketa karnevala. Njen avtor je **Bor Šparemblek**, študent ALUO v Ljubljani.

Odprtje razstave sta pospremila župana obeh sodelujočih občin – **Igor Marentič** in **Marko Rutar**. Občinstvo je nagovorila sekretarka z Ministrstva za kulturo RS **Marija Brus**, ob **Butl bandi** pa sta poustvarila »butalsko« vzdušje še **Marijana Breclj** in **Miha Razdrih**.

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Ljubo Vukelič (Občina Cerknica).

Ne le karneval v Cerknici, številne obiskovalce je pritegnila tudi razstava o karnevalu v Postojni.

Osmi letni koncert Ženske vokalne skupine Vanda Križaj

Ženska vokalna skupina Vanda Križaj iz Orehka je zadnjo soboto v novembru uspešno izpeljala v polni dvorani tamkajšnjega kulturnega doma svoj osmi letni koncert. V goste so bili povabljeni različni nastopajoči, vsi so poskrbeli za slikovit program.

Velik aplavz so pozele **plesalke orientalskih plesov** iz Postojne, občinstvo pa so navdušili tudi drugi gostje. **Nataša in Mirko Juriševič** iz Kopra sta uprizorila avtorski skeč z naslovom Zdrava nešpricana jabolka in izvirna voda, **Anda Ovsec** iz Logatca pase je predstavila z doživeto interpretacijo pesmi Josipa Stritarja Klobukovi spomini.

Ženska vokalna skupina Vanda Križaj je na osmem letnem koncertu pripravila glasbeni »sprehod« skozi štiri letne čase.

Pevke Ženske vokalne skupine Vanda Križaj so se z lepim izborom pesmi pod mentorstvom **Mateje Gombač** sprehodile skozi štiri letne čase, kar je bila tudi rdeča nit koncerta. Med drugim smo lahko slišali preplet slovenskih ljudskih pesmi in zimzelenih popevk. Napovedi sklopov

oziroma pesmi pa so domišljeno začinile tudi duhovite in iskrive misli. Ubrano petje vokalne skupine je bilo deležno mnogih aplavzov.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv vokalne skupine.

S plesom tudi ob koncu leta

Srbsko prosvetno društvo **Nikola Tesla** je pripravilo 7. decembra v postojnskem kulturnem domu tradicionalni **Večer Nikole Tesle**. Folklorno prireditev so zaznamovali množica obiskovalcev in več srbskih prosvetnih društev, prispeli so tudi iz Italije. Najglasnejši aplavz so seveda doživeli domačini.

Dvorana kulturnega doma je pokala po šivih. Sedežev je bilo premalo, kolikor je bilo ljudi, ki so si želeli ogledati prireditev. Stali so na hodniku, na balkonu in nagibali svoje glave, da bi ujeli vsaj delček dogajanja na odru.

Dogodka so se udeležili predstavniki občine **z županom Igorjem Marentičem** na čelu. Prvič si je tradicionalno prireditev ogledal **veleposla-**

Skupina Pivo in čevapi je občinstvo dvignila s sedežev.

nik Bosne in Hercegovine Milorad Živković in sporočil, da »ima Slovenija s takšnimi občani lepo prihodnost«. Večer plesa, glasbe in dramskih besedil so po uvodnih govorih sooblikovala številna prosvetna društva. Med njimi je tokrat izstopalo društvo Vidovdan iz italijanske Vicenze. Najbolj so navdušile postojnske zasedbe – skupina **Pivo in**

čevapi je občinstvo spravila pokonci s trubaškimi priredbami znanih skladb, kot sta Djurdjevdan in Pukni zoro. Prireditev se je zaključila s podelitvijo priznanj in povabilom na nadaljevanje praznovanja v restavraciji Erasmus.

Besedilo in fotografija: Jaka Zalar.

Zimski motivi v avli SAZU v Postojni

Društvo likovnih ustvarjalcev Postojna je na **Miklavžev dan** odprlo v avli SAZU-ja svojo tretjo letošnjo likovno razstavo.

Tokrat sodeluje na njej 14 članov društva; ti so na svojih stojalih razobesili 22 zimskih motivov. Na slovesnem odprtju je obiskovalce nagovoril **predsednik društva Stoyan Svet** in po kratki predstavitvi pretežno zasneženih pokrajin prebral svojo najnovejšo jutranjo poezijo. Dogodek sta popestrila mlada kitarista postojnske Glasbene šole – **Tristan Bergoč** in **Jon Vučković**

Na letošnji tretji razstavi Društva likovnih ustvarjalcev Postojna je sodelovalo 14 članov.

– pod vodstvom mentorice **Maje Vrbnjak**. Prvo skladbo sta zaigrala v duetu, z drugo je izzvenel Jonov solo nastop. Kako izgleda prava virtualna zima, so si obiskoval-

ci lahko ogledali na izložbenih platnih do 20. decembra.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija Peter Vodopivec.

Več kot samo knjiga o Ajdovskem zakladu

... »Vsak večer, preden odbije polnoč, spet pridobi graščakovo podobo, zajaha gorečega konja in zdrvi mimo Korotana do Orehka in nazaj.« ... Ste vedeli, da na orehovškem domuje tudi stara legenda o Ajdih in njihovem zakladu? Skrivnostna in zanimiva je in že skoraj pozabljena, a se tu in tam še najde kdo, ki jo oživi po svojem navdihu. Tako je konec novembra v Notranjskem muzeju Postojna ugledala luč sveta nova, čisto posebna knjiga avtorice Karmen Tomažič. Spremlja jo tudi mala razstava – na ogled bo do konca leta.

Zanimiva knjiga z naslovom *Ajdovski zaklad* je oblikovana po posebnem postopku, saj

Knjiga *Ajdovski zaklad* je oblikovana po posebnem postopku.

se hkrati z listanjem in s pripovedjo spremeni v pravo gledališče. Lasersko izrezani posamezni listi, ki se nalagajo drug na drugega,

tako ustvarjajo prefinjeno figuralno scenografijo.

Za izvirno kreativno zamisel in posebno oblikovanje ilustracij je zaslužna **Karmen Tomažič**, sicer tudi vsestransko aktivna v oživljanju najrazličnejših vsebin na Postojnskem. Knjiga je nastala v okviru projekta *Zgodbe rok in krajev II* pod mentorstvom **Tjaše Bavcon** in **Jasminke Ferček** (Oloop Design) ter **Maje Modrijan** (Destilator). Soustvarjalki sta bili še **Mateja Jordan** – ta je po legendi o zakladu napisala besedilo, ter **Ivana Čatović** – avtorica naslovnice in pomoč pri oblikovanju besedil. Knjiga je v celoti izdelana ročno v Postojni, pri njeni izdelavi sta sodelovala tudi **grafični studio Rudolf** in **Mateja Premrl**.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Karmen Tomažič.

»Tu je Kraigher, fin dečko, ki piše krasno prozo.«

»Vesel ga bodeš, ko ga poznaš, kakor sem ga vesel jaz ... In v njem ni niti malo filistra, bodeš videl.« S temi besedami je mladega pisatelja (takrat še študenta medicine) Alojza Kraigherja v pismu z Dunaja leta 1898 priporočil pesnik Oton Župančič prijatelju Ivanu Cankarju. Prijateljstvo z najvidnejšimi predstavniki moderne – z nekaterimi se je seznanil že kot dijak v Ljubljani, druge je spoznal kot študent na Dunaju – je Kraigher negoval tudi po koncu študija. Z Ivanom Cankarjem se je spoprijateljil leta 1898 in ostal še posebej njegov prijatelj in tovariš vse do njegove smrti. Potem pa je postal – kot je zapisal Bojan Štih ob Kraigherjevi 80-letnici – »eden izmed vidnih razlagovalcev in najbolj temperamentnih interpretov Cankarjevega dela in življenja.« Ne nazadnje je Kraigher posvetil Cankarju tri enodejanke *Umetnikova trilogija* ter spominsko esejistično in polemično monografijo *Ivan Cankar I-II*.

Leta 1897 se je Alojz Kraigher, najstarejši od trinajstih otrok postojnskega trgovca in posestnika Alojza in njegove žene Josipine, vpisal na medicino na Dunaju in tam leta 1903 tudi promoviral. »Kako sim tudi jaz vesela, menim mi ni potreba zaterjevati; hvala Bogu! sem vskliknila! da si že vendar prost in

rešen skrbi in učejna; vsak se veseli, in ti čestita in nam enako da imamo sina že Dokt. Bog ti daj! da dobiš dobro in pravo mesto, da ti bode moč izhajati nadalje ...« mu je takrat v pismu poročala in želela mama. Kraigherja je poklicna pot nato zanesla v Bovec, Sv. Trojico v Slovenske gorice in Ljubljano. Zatem je po študiju stomatologije v Münchnu nekaj let služboval kot zobozdravnik v Gorici. Po vrnitvi v Ljubljano (tja se je iz Gorice umaknil pred fašizmom) je nekaj časa vodil mestno bolnišnico in bil med pobudniki za ustanovitev medicinske fakultete. Med II. svetovno vojno je sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju in bil interniran v Dachau.

Prav zaradi sodobne tematike, spretnosti in odkritosti v opisovanju, ki je tako značilna za njegova literarna dela, je škoda, da je Kraigher že kot otrok zapustil rodno Postojno. Tako nam v svojem literarnem opusu – z izjemo novele *Peter Drozeg* (ta je njegovo »najbolj postojnsko« delo) – ni zapustil nobenega postojnskega lika ali morda opisa kraja, njegovih ljudi in dogodkov, ki bi lahko postali »dokument« tistega časa in nam predstavili podobo Postojne na začetku 20. stoletja. Njegovi najbolj znani deli sta drama *Školjka* in roman *Kontrolor Škrobar*.

Na rojaka smo se spomnili v njegovem rojstnem mestu večkrat. Že oktobra 1975 je bila na rojstni hiši na Tržaški cesti v okviru zborovanja Slavističnega društva Slovenije odkrita spominska plošča. Leta 1977 – ob 100. obletnici rojstva – je Notranjski muzej skupaj s postojnsko knjižnico in gimnazijo pripravil odmevno

razstavo o njegovem življenju in delu, od 8. februarja 2001 pa je v nekdanji glasbeni sobi kulturnega doma na ogled Kraigherjeva delovna soba.

25. februarja letos je minilo 60 let od Kraigherjeve smrti. Z razstavo, za katero je gradivo posredoval Notranjski muzej, ter s simpozijem »Trojica pred in po Škrobarju« so se ga ob obletnici spomnili v Sveti Trojici v Slovenskih goricah; tam je služboval kot okrajni zdravnik med letoma 1907 in 1914. Pol leta je pri Kraigherju prebival Ivan Cankar in tam ustvarjal, prav tako tudi Kraigher. Med letoma 1910 in 1913 je v Trojici nastajal njegov roman *Kontrolor Škrobar*. Ob izidu leta 1914 je zapisal Joža Glonar v *Ljubljanskem zvonu*, da je Kraigher s tem romanom Slovenskim goricam »obilno vrnil, kar so mu mogoče dale. In jim postavil lepši spomenik, nego katerikoli njih rodni sin.«

Besedilo: Alenka Čuk; fotografija: Notranjski muzej Postojna.

Velika voda in letalec, ki je bolj znan v Ameriki kot doma

Studio Proteus je v zadnjem mesecu dodal svojemu dokumentarnemu arhivu nova filma s povsem različno vsebino. Prvi se z okoljevarstvenega vidika posveča reki Reki ter naravni in kulturni dediščini ob njej, drugi pa osvetljuje življenje Slovincem (pre)malo znanega Jurija Kraigherja – Žoreta, domačina iz Hrašč. Ideja za film o vojaškem pilotu, veteranu obeh svetovnih vojn, polkovniku vojnega letalstva ZDA, inovatorju in direktorju družbe Pan American Airways je navdušila tudi predstavnike Veleposlaništva ZDA v Sloveniji, da je sofinanciralo filmski projekt.

Dokumentarni film Naravna dediščina ob Veliki vodi je skupaj z dokumentarcem Voda in njena moč (ta je nastal v produkciji pivške TV Vascom) namenjen ozaveščanju o spoštljivem ravnanju z naravnimi viri in ranljivosti Reke ter njeni vlogi in pomenu za življenje prebivalcev ob njenih bregovih.

Prvi se posveča naravni, drugi pa kulturni dediščini najdaljše slovenske ponikalnice. Skupaj tako tvorita vsebinsko celovit filmski zapis o reki Reki. Oba filma sta bila kot del projekta Ohranjanje virov za lepši jutri sofinancirana iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in sta bila na ogled tako v Postojni kot v Pivki in Ilirski Bistrici.

Film Naravna dediščina ob Veliki vodi je nastal v koprodukciji s TV Galeja Ilirska Bistrica, za scenarij in režijo je poskrbela urednica **Alenka Furlan Čadež**.

Odgovorna urednica Studia Proteus je tudi idejni vodja drugega aktualnega dokumentarnega filma z naslovom Slovenec, ki je preletel stoletje. Film, posnet pod okriljem društva Kolut ob finančni podpori ameriške ambasade in Občine Postojna, spremlja življenje pilota in izumitelja, ki ga Američani poznajo bolje kot Slovenci, pa čeprav se je iz rodnih Hrašč preselil v Ameriko šele po 1. svetovni vojni.

V dokumentarcu, podkrepljenem z bogatim fotografskim gradivom, postrežejo z zanimivimi in mestoma osupljivimi podatki o Juriju Kraigherju zgodovinarji **Vinko Avsenak**, **Boris Blažko** in **Srečko Gombač**, direktor Parka vojaške zgodovine Pivka (PVZ) **Janko Boštjančič**, starosta primorskega letalstva **Edi Lorencon** in Hraščan **Srečko Šajn**, z zanimivimi osebnimi podrobnostmi pa zgodbo dodatno začinijo nekateri njegovi sorodniki.

Film Slovenec, ki je preletel stoletje predstavlja zgodbo pilota Jurija Kraigherja – Žoreta.

Zgodbo pilota z izjemno medvojno in povojno kariero sta prenesla na filmsko platno režiserja **Drago Mislej - Mef** in **Dušan Milavec**. Film spremlja pot mladega letalca od usodnega srečanja s Stantom Bloudkom, skozi vojne vihre obeh svetovnih vojn ter njegovo

bleščečo kariero v civilnem in vojaškem letalstvu Združenih držav Amerike pa vse do njegove smrti leta 1984. V filmu ga spoznamo kot preprostega človeka, navezanega na domovino in sorodnike, a hkrati izjemnega, pogumnega in avantgardnega posameznika, ki je bil tudi prava medijska zvezda. Še posebej pomembno vlogo je odigral v reševalni enoti sestreljenih ameriških letalcev na Balkanu, ki je prepeljala na varno skoraj 2.500 vojakov.

Dobro uro dolg film so predpremierno prikazali v Parku vojaške zgodovine – ta je v projektu eden od partnerjev. V pivškem muzeju so Kraigherju posvetili tudi razstavno vitrino, film pa je postal del muzejske zbirke in je na voljo obiskovalcem za ogled. Prvega decembra so ga zavrteli tudi v postojnskem Kulturnem domu.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv Studia Proteus.

Popravek

V novembrskem Postojnskem prepihu smo v članku Krajevna skupnost Planina napačno zapisali, da se je sodelovanje KS z Vzgojnim zavodom Planina izkazalo ob prenovi šolskega poslopja, ko so tamkajšnji učenci dobili nadomestne prostore. Učenci so dobili nadomestne prostore v Centru Mariapoli. Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

ŠPORT

KOŠARKA

Ekipa PVC Nagode Postojna se po slabšem novembru počasi pobira in po enajstih odigranih krogih zaseda 8. mesto na lestvici 2. skl.

Po rutinski zmagi na gostovanju pri Ljubljani (62 : 86) in tesni domači zmagi proti Iliriji (61 : 55) je sledil poraz v Novem mestu proti drugouvrščeni ekipi lige Troti (78 : 53). Postojnčani gredo pred novim letom, 21. decembra, še na gostovanje v Celje. Po prazničnem premoru se bodo 4. januarja pomerili v dvorani Šolskega centra Postojna z ekipo Mesarije Prunk Sežana. Teden dni kasneje sledi gostovanje v Ljubljani pri ekipi Parklji, 18. januarja pa znova domača tekma proti Medvodam.

Mladinci U19 v drugem delu 2. skl še ne poznajo poraza in zasedajo prvo mesto v svoji skupini. Kadeti U17 igrajo drugi del v 1. skl in zasedajo trenutno v svoji skupini s tremi zmagami in z dvema porazoma 4. mesto.

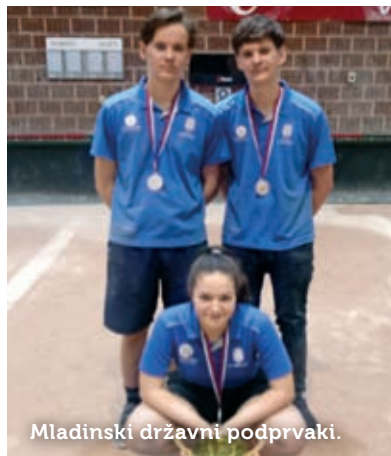
Ekipa Orlov se je po treh zaporednih zmagah – proti Radovljici (76 : 68), Portorožu mladi (81 : 57) in Ivančni Gorici (77 : 72) – prebila na 4. mesto.

Članska ekipa Orlov je trenutno na 4. mestu lestvice 4. skl.

Naslednjo tekmo igrajo 10. januarja v Gorenji vasi, teden dni kasneje pa v domači dvorani proti ekipi Vrhnike.

Besedilo: Boštjan Blaško; fotografija: Valter Leban.

Mladinski državni podprvaki.

BALINANJE

Mladinska ekipa Postojnske jame je dosegla imeniten ekipni uspeh. Na sklepnem tekmovanju v državni mladinski ligi v Sežani se je uvrstila v finale.

V playoff so se uvrstile štiri najboljše ekipe iz tekmovanj v rednem delu. V polfinalu je postojnska ekipa premagala ljubljanski Krim (9 : 5) in z uvrstitvijo v finale preseгла pričakovanja. V finalnem srečanju se je pomerila s favoritom – selekcijo Območne zveze Sežana. Slednja je bila močnejša in je slavila z rezultatom 12 : 2.

Tudi članska ekipa Postojnske jame je zelo uspešna. V zadnjih dveh krogih je dosegla dve pomembni zmagi. V Pivki je gladko odpravila ekipo Košane, na domačem terenu pa ekipo Antene iz Portoroža. Po 7. krogu zaseda ekipa 4. mesto, česar niso pričakovali niti največji optimisti.

Pavle Švara

V začetku decembra se je začela Zimska trim balinarska liga 2019/20; ob koncu tedna poteka v Zelenu balinarski dvorani. Letos je privabila deset ekip iz občin Postojna, Pivka in Cerknica.

V enokrožnem tekmovanju se igra 2 x trojka in 2 x dvojica ter 4 x posamezno. V spomladansko končnico se uvrstijo štiri najboljše ekipe in se pomerijo za končnega prvaka. Naslov najboljšega brani Sovič Postojna; z nespremenjeno postavo nastopa tokrat pod imenom DIAS.

8. decembra je potekalo v postojnski balinarski dvorani državno prvenstvo za dvojice U–18. To je bilo spomladi zaradi premajhne udeležbe predstavljeno.

Pri komaj zadostni udeležbi štirih parov – dveh sežanskih, idrijskega in postojnskega – sta slavila Jaka Štrempfel in Jan Guštin (OBZ Sežana), četrta sta bila **Gašper in Domen Sedmak** (Postojnska jama).

Eden najboljših postojnskih balinarjev Dejan Koren igra v letošnji Super ligi za večkratnega državnega ekipnega prvaka Trato iz Škofje Loke (zanj je nekoč že metal krogle). Trenutno zaseda njegova ekipa na lestvici drugo mesto, a sta končni cilj naslov prvaka v sezoni 2019/20 in nastop v pokalu evropskih ekipnih prvakov.

Dejan je v dolgoletni igralski karieri uspešno nastopal za različne slovenske klube. V minuli sezoni je igral v tujini oziroma bil član italijanskega balinarskega drugoligaša.

NOGOMET

Zaključilo se je tekmovanje v 1. Slovenski kadetski nogometni ligi. Za vodečo Olimpijo Ljubljana je osvojila šesto mesto Gorica. Zanj uspešno igra tudi 16-letni Jernej Simčič, vezni igralec, ki se je kot deček kalil pri Jadranu Železničarju (Hrpelje Kozina).

Tako nadaljuje tudi družinsko nogometno tradicijo, saj je starejši brat Matija prenehal igrati in prevzel vodenje družinske Turistične kmetije Hudičevce. Jernej obiskuje v Novi Gorici srednjo šolo in je standardni član kadetske ekipe. Začenja v prvi postavi in je jeseni dosegel dva gola. »Trenutna uvrstitev ni najboljše; imeli smo nekaj smole in manjka nam nekaj točk, a se bomo spomladaj poskušali z dobrimi igrami prebiti čim višje«, zatrjuje bodoči gostinec.

STRELSTVO

Na 43. mednarodnem strelskem tekmovanju za pokal Mladosti Zagreb 2019 so nastopili v začetku decembra v hrvaški prestolnici strelci in strelke iz 10 držav, med njimi tudi četverica iz SD Postojna.

Z zračno puško se je med članicami še najbolj izkazala **Živa Muhič**, saj je v močni konkurenci med 78 strelkami zasedla 19. mesto, 38. je bila **Ajda Kerlatec**. Med člani je **Aljaž Kerlatec** osvojil šele 59. mesto. Zelo dobro pa se je ponovno izkazala najboljša postojnska strelka s pištolo **Denis Bola Ujčič**. Osvojila je drugo mesto in za madžarsko tekmovalko zaostala le za 1,2 kroga.

ŽENSKI NOGOMET

V nogometni ženski ekipi ŠD Košana igra tudi Postojnčanka Kaltrina Kajtazi; doslej je dosegla dva zadetka.

V minuli sezoni je ŠD Košana tekmovalo s svojo žensko ekipo v nogometni ligi, ki ni spadala niti pod okrilje NZS niti posameznih MNZ. V sezoni 2019/20 tekmuje še s štirimi drugimi ekipami na državnem prvenstvu v dvoranskem nogometu (futsalu); ta pa spada pod osrednjo nogometno zvezo. Domače tekme igra v športni dvorani Skala v Pivki. V dosedanjih sedmih krogih še ni osvojila točk, in se predvsem zaradi neizkušenosti nahaja povsem na začetju.

KEGLJANJE

Na kegljišču v Novem mestu je sredi decembra potekalo državno prvenstvo v tandemu mixu U–18; nastopili so mešani pari. Mladinca iz KK Proteus Postojna **Tine Vidmar in Anže Cej** sta se odrezala odlično, saj sta osvojila prvo in tretje mesto.

Prvak je postal **Tine Vidmar** s soigralko Iris Zoran iz KK Pivka, tretji je bil **Anže Cej** –za soigralko je imel Ermo Leilo Grošel (Ograjca Ljubljana).

Poročali smo že, da se obe članski zasedbi KK Proteus v naši najkakovostnejši ligi držita odlično. Zelo spodbudno igrajo tudi kegljači Proteusa II (druga ekipa), saj so v 3. slovenski ligi – zahod po jesenskem delu s 16 točkami na prvem mestu.

Ekipa je v devetih krogih slavila osem zmag (pet doma in tri zunaj) in le v gosteh z 2 : 6 izgubila proti drugouvrščenemu Vodnjaku (Novo mesto).

Ekipo, ki se bori za napredovanje v drugo kegljaško ligo, sestavljajo: **Bojan Uršič, Tine Vidmar, Jože Makoter, Enej Požar, Anže Cej, Nejc Čeligoj, Nejc Miklavc, Matevž Vilhar, Dominik Ogrizek in Urban Arnič**.

LOKOSTRELSTVO

Konec novembra se je v Postojni odvila druga tekma za Slovenski dvoranski pokal. Lokostrelski klub MINS je tudi tokrat organiziral vrhunski turnir. Pohvali se lahko z odlično organizacijo in največjim številom nastopajočih na dvoranski tekmi v Sloveniji.

Tekmovanja se je udeležilo rekordnih 255 tekmovalcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Člani domačega lokostrelskega kluba MINS so prikazali v štiriindvajsetih nastopih odlično pripravljenost. Tokrat je najbolj blestel **Timotej Obreza Škerjanec**, saj je bil najboljši kar v treh kategorijah: z ukrivljenim lokom med dečki in mlajšimi dečki ter z golim lokom med dečki. Med mlajšimi dečki je z dolgim lokom slavil **Matevž Aralica Božič**, drugi je bil tudi med dečki goli lok. Prav tako je med mlajšimi dečki instinktivni lok zmagal **Matic Košuta, Tilen Brus Šimčič** pa je bil drugi. Med mlajšimi deklicami instinktivni lok je slavila **Nina Simčič Brus**, drugo mesto je osvojila **Alja Kodele**. Med dečki s sestavljenim lokom pa je slavil **Nik Stančič**. Odlično pripravljenost je prikazala **Vanda Natlačen**, saj je v kategoriji članic dolgi lok zasedla prvo mesto. Klub se zahvaljuje vsem članom in staršem otrok, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji tekmovanja.

TAROK

Postojnsko športno društvo Epic je izvedlo zadnji, 12. turnir v taroku za klubsko prvenstvo. Nastopilo je 11 igralcev, zmagovalka je bila Postojnčanka Simona Bajc.

Skupni zmagovalc je že šestič **Alojz Markič** iz Nove Gorice, sicer dolgoletni član Društva upokojencev Postojna. Drugi je bil **Henrik Semenič**, tretji pa **Albin Stegel**.

Športno stran je pripravil Brane Fatur.

Petarde? NE, HVALA!

Veseli december je še v polnem zamahu in na trgovskih policah lahko najdemo najrazličnejše pirotehnične izdelke. Da bi prazniki minili prijetno in varno, predvsem pa brez nepotrebnih poškodb, tudi letos mnogi pozivajo k pravilni in uvidevni rabi pirotehnik. Med tistimi, ki si prizadevajo pri ozaveščanju in preprečevanju je tudi Medobčinska Lokalna Akcijska skupina za preprečevanje zasvojenosti, ki deluje v občinah Postojna in Pivka.

Policija je namreč opozarjala, da so v tem času na t.i. črnem trgu v obtoku pirotehnični izdelki z Balkana, ki niso testirani in pregledani in so zato še bolj nevarni, prav tako pa je povečana uporaba doma narejenih izdelkov. Zato vse

starše naprošajo, da se doma o uporabi pirotehnik in njenih posledicah pogovorite s svojimi otroki. Otroci so se o tem pogovarjali tudi s policisti in v šolah v sklopu akcije *Bodi zvezda, ne meči petard*, vendar so prepričani, da se je marsikateri nevarnosti in usodni posledici mogoče izogniti le s skupnimi prizadevanji, zato pozivajo vse, predvsem pa starše, skrbnike, učitelje, vzgojitelje, da s svojim lastnim zgledom in opozarjanjem na nevarnosti in hude posledice pripomorejo k preprečevanju in zmanjševanju uporabe petard in drugih pirotehničnih izdelkov. Le s sodelovanjem lahko dosežemo želeni učinek!

Ekipe LAS za preprečevanje zasvojenosti je med drugim še poudarila: »Ne dovolimo, da se ponovi lanska zgodba, po kateri božično-novoletni prazniki nekaterim ostajajo v slabem

spominu, saj je bilo v tem obdobju po podatkih Policije zabeleženih 6 primerov poškodb zaradi pirotehnik, od tega 5 pri mladoletnih osebah. Pri tem sta 2 mladoletnika utrpela hude telesne poškodbe. Pri lažjih telesnih poškodbah je šlo za poškodbe oči, sluha in rok (opeklino). Posledica pri hudi telesni poškodbi pa je bila amputacija dlani in prstov. Naj bodo prazniki iskriivi in lepi«.

Kako nevarni so lahko pirotehnični izdelki pa smo videli po posledicah v noči 23. novembra, ko so eksplodirali v košu za smeti ob spomeniku pred stavbo knjižnice in sicer tako močno, da so dodobra uničili dve veliki okni. Tokrat je nastala le materialna škoda, kup nevšečnosti in zakrpana stekla, gotovo pa je še veliko huje, ko ostanejo trajne posledice in hude poškodbe pri ljudeh, tako otrocih, mladoletnih kot odraslih.

Društvo invalidov Postojna v novih prostorih

Društvo invalidov Postojna je v petek 6. decembra odprlo nov poslovni prostor v pritličju PTC Primorka v Postojni.

V novem prostoru je bila tudi razstava ročnih del članic društva. Otvoritve so se udeležili podžupan Občine Postojna Andrej Berginc ter predstavniki društev invalidov Obalno-kraške regije in predstavniki Koronarnege društva, Društva upokoencev, Društva

za vrednote NOB in Društva psoriatikov Postojna. Društvo invalidov Postojna se novih prostorov izjemno veseli in obljublja, da bodo

v njih še naprej delali v dobro občanov. Predsednica Društva invalidov Postojna Julija Kastelic, Foto: Foto atelje Postojna

Bazar društev

19. novembra je na rakovski šoli v sodelovanju OŠ Miroslava Vilharja, podružnične šole s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom in posebnim programom vzgoje in izobraževanja ter OŠ Rakek, potekal Bazar društev s sloganom Prosti čas za vse – tudi zame.

Glavni cilj bazarja je bil ozavestiti društva o pomenu vključevanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v prostočasne dejavnosti, na drugi strani pa otrokom in mladostnikom s posebnimi potrebami ter njihovim staršem omogočiti, da spoznajo društva in se glede na svoje interese in talente v prihodnosti včlanijo vanje, s tem pa pridobijo nove prijatelje, se vključijo v lokalno okolje in tako kvalitetno preživljajo svoj prosti čas.

Društva so tako na stojnicah predstavila svoje programe in izpeljala aktivnosti, skozi katere so lahko obiskovalci spoznali njihovo dejavnost. Vsa društva so prejela brošuro »Na pomoč!« s katero smo jih želeli opolnomočiti pri delu z otroki s posebnimi potrebami.

Vabilu se je odzvalo 15 društev iz občin Cerknica, Bloke in Loška dolina. Bazar je bil ena od aktivnosti dvoletnega ERASMUS+ projekta »Inclusive learning with high expectations«.

Saša Pivka

Občinska stavba v vijolični preobleki

21. novembra smo obeležili svetovni dan raka trebušne slinavke in ob tej priložnosti se je tudi naša občina pridružila gibanju, ki je potekalo v številnih državah po Evropi in svetu. Občinsko stavbo smo osvetlili z vijoličasto barvo in s tem podprli kampanjo, s katero je v slovenskem prostoru začelo Združenje EuropaColon Slovenija, ki zastopa bolnike z raki prebavil, tudi z rakom trebušne slinavke.

Govorimo namreč o raku, ki ima eno najhujših statistik preživetja; pet let po diagnozi živi le še približno štiri odstotke bolnikov, povprečno preživetje od diagnoze pa je dobre štiri mesece. Za primerjavo: pri raku dojke pet let po diagnozi živi več kot 85 odstotkov bolnic!

Žalostno statistiko lahko spremenimo le, če bomo bolnike odkrivali prej. To lahko dosežemo le skupaj in če bomo ozavestili čim več Slovenk in Slovencev. Naša občina je ena od več kot 50 občin v Sloveniji, ki smo se pridružile gibanju.

Za en dan dobili novo vodstvo občine

20. november je UNICEF-ov svetovni dan otrok - dan, ko po vsem svetu, tudi v Sloveniji, praznujemo rojstni dan Konvencije o otrokovih pravicah, ki ima letos 30 let. Otroci v Sloveniji ta dan prevzamejo (vodilne) vloge odraslih v podjetjih, šolah, uradih in nič drugače ni bilo na Občini Postojna.

Namesto župana Igorja Marentiča je v pisarni sedela otroška županja Nina Blažek, direktorico Marino Rebec je nadomestila otroška pod-

županja Tereza Premrl, podžupana Andreja Berginca pa otroški podžupan Aleks Kontelj. Otroci so s svežim pristopom dokazali, da imajo kljub mladosti številne predloge in ideje, ki lahko pomembno prispevajo k razvoju družbe in lokalnega okolja.

Otroci bodo funkcije prevzeli tudi na nekaterih šolah. K projektu so se letos pridružile OŠ Antona Globočnika, OŠ Miroslava Vilharja, OŠ heroja Janeza Hribarja in OŠ Pivka. Učenci bodo prevzeli funkcije ravnateljev, učiteljev, čistilcev, hišnikov ... projektu pa so se pridružili tudi postojnski gasilci in Knjižnica Bena Zupančiča Postojna.

Lidija Černe že 73 let prepeva v zborih

Na Martinovo je praznovala svojo devetdesetletnico rojstva gospa Lidija Černe. Kljub častitljivim letom s svojim blagovocnim sopranom še vedno teden za tednom bogati pevski zbor – trenutno le enega, do nedavnega je celo dva.

Rojena je bila na Otlici na Angelski gori nad Vipavsko dolino. Oče je bil zidar in pogosto odsoten, ko je dobil delo daleč od doma. Mama je gospodinjila in skrbela za njunih pet otrok. Lidijina prva zaposlitev je bila paša sosedovih krav. Prve razrede je opravila v italijanski šoli. Po drugi svetovni vojni je dokončala osemletko. Mladostna leta je močno zaznamovala vojna, zato nanje nima najlepših spominov.

Po vojni je oče dobil delo v kamnolomu in leta 1947 so se preselili na Ubeljsko. Sama je začela delati na državnem posestvu Razdrto in se poročila z gasil-

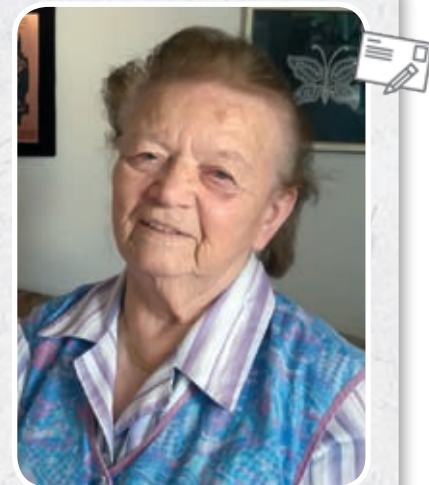
cem Ludvikom iz Brezij. Domača hiša mu je pogorela, zato je dobil stanovanje v gasilskem domu v Razdrtem. Ustvarila sta si družino. Trije otroci so rasli in razveseljevali ter jezili starše, a po desetih letih zakona ji je mož po hudi bolezni umrl. Nekaj let pred njegovo smrtjo je zamenjala službo na posestvu za službo na Livu. Pred štiridesetimi leti se je preselila v Postojno in sedaj jesen življenja preživlja v bloku s svojim sinom.

Izhaja iz družine pevcev; posebej je nanjo vplival zgled njenega očeta – cerkvenega pevca. Še kot otrok si je silno želela, da bi lahko z njim pela na koro, a je oče vztrajal, da se

ji mora glas dokončno izoblikovati, preden se odloči za ta korak. Z velikim veseljem je začela svojo pevsko pot na domačem koro leta 1946.

Po preselitvi na Ubeljsko je s petjem nadaljevala na korih na Ubeljskem, Razdrtem in pri Fari, že 40 let pa je zvest sopran pri sv. Štefanu v Postojni. Njen glas je bogatil tudi druge pevske skupine na Postojnskem: Mešani pevski zbor Postojna pod vodstvom Iva Jelerčiča in Nede Nanut, Ženski pevski zbor pod vodstvom Vande Križaj ter pevski zbor Društva upokojencev Postojna Burja pod vodstvom Mirjane Čepirlo in Dušana Kafola. Najraje poje Marijine pesmi – med njimi posebej Sto tisoč pozdravov, ter narodne, med katerimi si želi še kdaj zapeti Nazaj v planinski raj.

In v čem vidi skrivnost dolgega življenja? Dobro je, če ima človek razumevajočo širšo družino, poleg tega pa potrebuje tudi drobne ljubezni, ki mu napolnijo dušo. Sama

je to bogastvo našla v petju, skrbi za rože in vrt ter z ročnimi deli; že od mladih let kleklja in plete. Njena skromnost, delavnost, izjemna vztrajnost in trdna vera v dobro nas navdihujejo, močan stisk roke in nasmeh pa razveselita, ko se srečujemo pri vajah in nedeljskem bogoslužju.

Župnijski mešani pevski zbor Postojna

Vidnejše investicije v letu 2019

▲ Urejanje komunalne opreme v naselju Rakitnik

V okviru večletnega projekta urejanja komunalne opreme na območju naselij Rakitnik, Matenja vas in Prestranek, je bila v letu 2019 dokončno urejena javna komunalna infrastruktura na pretežnem območju Rakitnika. Vrednost izvedenih del v okviru te faze projekta znaša 145 tisoč evrov. V letu 2020 pa se bo projekt predvidoma nadaljeval z urejanjem komunalne opreme še na preostalem delu naselja Rakitnik.

▲ Kolesarska pot na Poljane

Projekt Kolesarska pot na Poljane, za katerega je občina pridobila nepovratna sredstva, je bil dokončan letošnje jesen. Celotna vrednost projekta znaša dobrih 186 tisoč evrov. Operacijo je v višini dobrih 91 tisoč evrov sofinancirala Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

▲ Obnova športnega parka Postojna

Letos se je pričela obnova površin Športnega parka Postojna, ki bo vključevala tudi popolno obnovo atletske steze. V prvi fazi se v športnem parku ponašajo z novo opremo za garderobe in letveniki v večnamenski dvorani, sedeži na tribunah, novim delom ograje, mrežami za golom in novimi vrati na stadion. Vrednost investicije v letu 2019 znaša dobrih 36.500 evrov in je bila delno sofinancirana s strani Fundacije za šport Republike Slovenije.

▲ Sanacija mostu preko Unice na lokalni cesti Planina - Laze

Na lokalni cesti Laze - Planina je preko reke Unice most, ki je bil nujno potreben sanacije zaradi poškodb na betonski konstrukciji, opornikih, krajnih opornikih in kamnitih opornih zidovih.

Meja med občinama Postojna in Logatec poteka po sredini mostu, tako da sta obnovo mostu financirali obe občini. V sklopu sanacije so bila izvedena pripravljalna in rušitvena dela ter popolna sanacija. Dela so se pričela izvajati v sredini maja, dokončala pa so se konec oktobra, ko je bila tudi odstranjena zapora ceste. Celotna vrednost projekta je bila dobrega pol milijona, od tega je delež Občine Postojna približno 262.000 evrov.

◀ Preplastitve lokalnih cest in javnih površin

V sklopu investicijskega vzdrževanja lokalnih cest in javnih poti je bilo v letu 2019 preplastenih 710 metrov lokalnih cest in javnih poti.

Preplastitve so se izvedle na zelo dotrajanih in kritičnih točkah lokalnih cest in javnih poti. Preplastitve so se izvedle v: Goričah, Vrheh in Landolu ter na relaciji Planina – Studeno. Vrednost del je bila slabih 38 tisoč evrov.

▲ Izgradnja opornega zidu v Slavinjah

Zaradi načrtovane obnove in širitve javne poti, so Slavinje dobile 42 metrov dolg nov oporni zid. Zid je izdelan iz vidnega kamena in armiranega betona, njegova vrednost pa je 20 tisoč evrov.

▲ Igrišče Pivška ulica

V sodelovanju s Krajevno skupnostjo Postojna je bilo za dobrih 27 tisoč evrov v celoti obnovljeno igrišče na Pivški ulici, ki se sedaj ponaša z novo podlago in novimi igrali.

▲ Izgradnja košarkarskega igrišča v Grobiščah

V vasi Grobišče se je letos začela prva faza urejanja športno igrišča. Grobišče so do sedaj bogatejše za košarkarsko igrišče, ki ga je mogoče preoblikovati tudi v igrišče za odbojko. Investicija sedaj čaka še na drugo fazo, ki bo omogočila še dodatne igralne in družabne površine. Vrednost dosedanjih del je bila približno 43 tisoč evrov.

▲ Urejanje komunalne infrastrukture v Hraščaj

V teku je izvajanje del na urejanju komunalne infrastrukture na območju naselja Hrašče. To zavzema urejanje vodovodnega omrežja ter padavinskega in komunalnega kanalizacijskega omrežja, urejanje cest, pločnikov in javne razsvetljave. Vrednost celotnega projekta je dva milijona evrov in pol in bo zaključen predvidoma v začetku leta 2021.

▲ Obnova športnega poda telovadnice pri Osnovni šoli Prestranek

V letu 2019 se je dokončno uredila telovadnica v Prestranku. Lani smo energetsko sanirali streho, fasado in okna, letos je lepšo in učinkovitejšo prenovo dočakala notranjost športne dvorane. Vrednost celotne investicije v letu 2019 je nekaj nad 73.000 evrov in je bila delno sofinancirana s strani Fundacije za šport Republike Slovenije.

▲ Poslovilna vežica v Orehku

V prvi polovici leta je bila dokončana gradnja poslovilne vežice v Orehku. V vežici so urejeni prostor za umrlega, prostor za svojce, sanitarije in skladišni prostor. Pred objektom je umeščen večji nadstrešek za izvajanje obreda in manjši tlakovan plato ter dostopna pot do ceste, ker so se uredila tudi parkirišča in dostopna cesta do vaškega vodnjaka. Vrednost celotne investicije je bila 273 tisoč evrov.

Planinsko polje kmalu v filmskem dokumentarcu

V okviru projekta KRAS.RE.VITA, ki se ga izvaja na območju Planinskega polja in Cerkniškega jezera, nastaja prav poseben dokumentarni film.

Tako raznolik kot je projekt, tako raznolik je tudi nastajajoči dokumentarni film. Z izbra-

nim izvajalcem, Matejem Vrničem, priznanim slovenskim naravoslovnim fotografom in snemalcem, smo v letu 2019 aktivno snemali željene kadre. Spomladi in poleti smo posneli travnike z bogato floro in ponoči šteli skrivnostnega prebivalca Planinskega polja, ptico - kosca. Pozno poleti so bili na filmski trak ujeti zreli nepokošeni travniki in pravilni načini košnje, prav tako pa smo pokukali v zvonik cerkve sv. Marjete h koloniji navadnih netopirjev ter posneli tudi dogodek, pripravljen za ozaveščanje prebivalcev o posebnostih teh netopirjev. Ker je podzemni svet

zelo pomemben del Natura 2000 območja Notranjski trikotnik, smo v objektiv ujeli tudi posebnosti in lepote Planinske jame.

Snemanja bodo zaključena v 2020, dokumentarec pa bo imel ključno vlogo pri ozaveščanju tako domačinov kot obiskovalcev o pomembnosti ohranjanja endemov in siceršnjih habitatov Planinskega polja ter njegovih geomorfoloških posebnostih, ki občine Logatec, Postojna in Cerknica uvrščajo na pomemben zemljevid izrednih naravnih danosti.

Projekt financirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija.

Nina Doles,
Koordinatorica projekta KRAS.RE.VITA
(Notranjski muzej Postojna)

Prvi strokovni posvet projekta Arrival Regions

V začetku decembra je Občina Postojna v prostorih SGLS izvedla prvi strokovni posvet z možnimi deležniki v projektu Arrival Regions - Raziskovanje pristopov socialnih inovacij za socialno in gospodarsko vključevanje državljanov izven Evropske unije. Na posvet so bili povabljeni deležniki iz javnega in zasebnega sektorja, vzgojno-izobraževalne institucije in predstavniki NVO.

Ti bi lahko, vsak na svojem področju, prispevali pri oblikovanju ali izvajanju pilotskih aktivnosti ter opozorili na izzive, s katerimi se soočajo pri izvajanju pomoči oz. kakršnih koli drugih storitev za priseljence iz neevropskih držav v Občino Postojna.

Projekt se izvaja v okviru programa INTERREG CENTRALNA EUropa in sicer v okviru sodelovanja na področju inovacij, da bi Srednje Evropa postala bolj konkurenčna pri pospeševanju gospodarskih in socialnih inovacij. Migranti, ki prihajajo iz držav ki niso članice EU in so večinoma mladi in so pustili

velik pečat v demografskih sliki srednjeevropskih podeželskih območij. Večji del migrantov se odloči, da bo bodo po obdelavi prošnje za azil naselili v večjih mestih, ker menijo, da bodo tam našli boljše možnosti za njihovo ekonomsko vključevanje.

Večja mesta pa se že soočajo z visoko stopnjo revščine, socialno segregacijo in premajhnim dostopnimi stanovanji. Trend izseljevanja mladih iz podeželja EU pa po drugi strani nakazuje potrebo in priložnost za poselitev odročnih vasi z mladimi družinami, ki migrirajo zaradi politič-

nih ali ekonomskih razlogov. Projekti EU REGIJE PRIHODNOSTI tako spodbujajo pristope socialnih inovacij, da bi postalo družbeno in ekonomsko vključevanje državljanov izven EU na podeželska območja zgodba o uspehu.

SAVNA

Hotel CENTER, Kolodvorska cesta 1, 6230 Postojna

Savna hotela Center je idealna za sprostitev dveh ali več oseb (max 4). Romantična glasba, penina ter soj sveč dodajo doživetju prav posebno romantično noto, ležišče ob savni pa nudi počitek še tako utrujenemu telesu.

POSEBNA PONUDBA:

Po uporabi savne lahko uveljavite **20 % popust*** v baru v Hotelu Center!

* Popust velja samo na dan uporabe savne.

Rezervacije na:

☎ **068 632 345**

✉ **booking@hotel-center.eu**

Življenje je potovanje, za katerega nihče ne dobi zemljevida.

Novo leto naj bo pot dobre volje, ljubezni, uspehov in zdravja.

Vesele božične in novoletne praznike vam voščijo specialisti za vid in sluh, ter kolektiv
OPTIKE VITALIS POSTOJNA!

Prešernova 1 POSTOJNA
"Kulturni dom"
t: 08 16 17 555
m: 065 550 665

t: 08 16 17 555
m: 065 550 665

BON 50 EUR

Bon velja za korekcijske okvirje in stekla, ki niso v akciji. Veljavnost bona je do konca februarja 2020.

"Kulturni dom"
POSTOJNA
Prešernova 1

*Zlati časi bodo,
če sivino vsakdana sami pozlatimo,
s poštenim delom in dobroto,
ji s smehom vdihnemo lepoto
in s prijateljstvom iskrenim
nežnost, srečo, mir, toplino.*

**Vesele božične praznike
in srečno, zdravja polno Novo leto
Vam želi Zavod Sopotniki
in Občina Postojna.**

... Sopotniki

zavod za medgeneracijsko solidarnost

Ob tej priložnosti vam sporočamo, da imamo med prazniki spremenjen urnik voženj.

- 24.; 30. in 31. decembra ter 3. januarja sopotniki ne vozimo.
- Od 6. januarja 2020 pa vozimo po ustaljenem urniku.

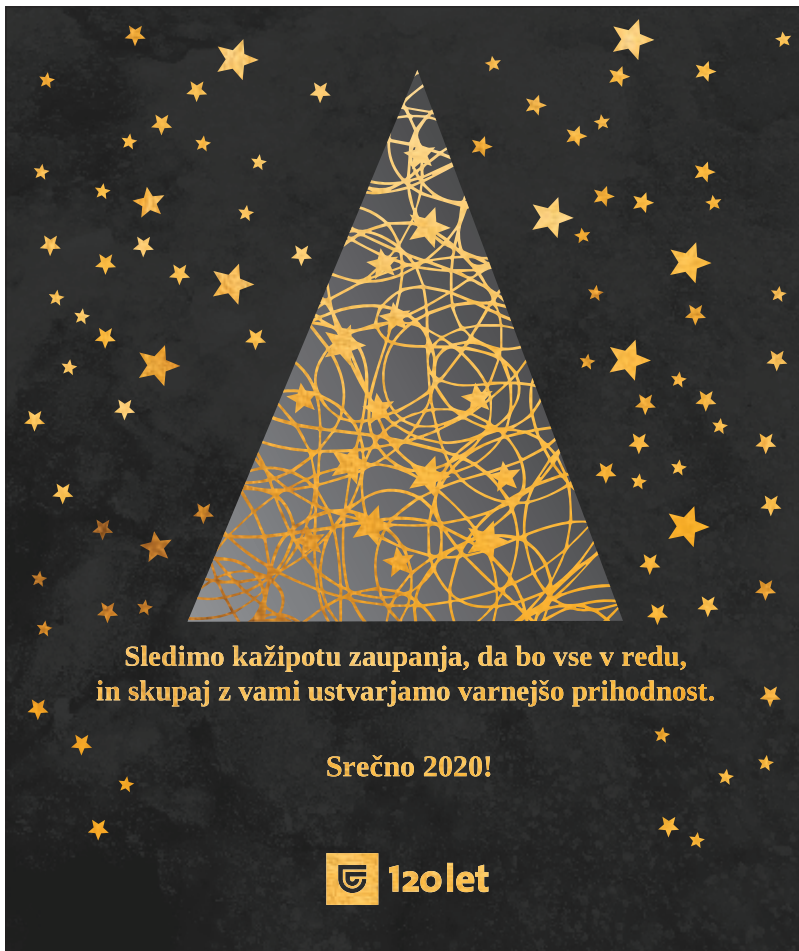
Koordinatorica enote Ljubica Gutnik

Vesele božične praznike
in vse dobro v novem letu,
da bilo bi leto pravo,
da bilo bi leto zdravo,
veliko radostnih dni,
naj novo leto podari.

Voščimo vesele božične praznike
in zdravja uspehov polno novo
leto 2020 želimo vsem zaposlenim,
učencem, staršem in vsem upokojenim
delavcem Osnovne šole Antona
Globočnika Postojna.

Ravnateljica Sabina Ileršič in kolektiv
OŠ Antona Globočnika Postojna

Sledimo kačipotu zaupanja, da bo vse v redu,
in skupaj z vami ustvarjamo varnejšo prihodnost.

Srečno 2020!

 Izolet

Želimo vam, da bi se vam
uresničile vse želje,
pričakovanja in sanje.

Tudi tiste, ki ste jih
postavili visoko nad oblake.

*Pogumno in
odločno ter
vse dobro v
novem letu!*

Kolektiv podjetja Kovod Postojna, d.o.o.

KONGRESNA DVORANA

Hotel CENTER, Kolodvorska cesta 1, 6230 Postojna

Dvorana ima dnevno svetlobo,
je klimatizirana in zvočno izolirana,
na voljo pa je dodatna oprema:

- osnovni zvočni sistem z brezžičnimi in namiznimi mikrofoni
- zaslon za projektor
- LCD projektor
- brezžični internet
- tabla s flomastri
- napisi in promocija dogodka znotraj hotela
- garderoba

Kapacitete postavitve:

Razred – 70 oseb

Kino – 110 oseb

U – 40 oseb

Rezervacije na:

☎ 068 632 345

✉ booking@hotel-center.eu

**BOŽIČNO
NOVOLETNI
koncert**

Gost:
**Jure
Počkaj**

26.12.
19³⁰

športna dvorana
oš Antona Globočnika

Postojnska
goaba
1808

Predprodaja vstopnic:
TIC Galerija Postojna

Vstopnina v predprodaji: **7,00 €**
Vstopnina na dan dogodka: **10,00 €**

ODPRTO DRŠALIŠČE V SRCU MESTA

OD PONEDELJKA DO PETKA:

OD 16.00 – 21.00 URE

(S PREDHODNO REZERVACIJO ZA ORGANIZIRANE SKUPINE:
OD 7.00 – 15.00 URE)

MED VIKENDOM IN PRAZNIKI:

OD 10.00 – 21.00 URE

DRŠALIŠČE OBRATUJE DO **31. JANUARJA 2020**

VSTOPNINA: 3,5 EVRA Z LASTNIMI DRŠALKAMI,
4 EVRE Z IZPOSOJENIMI DRŠALKAMI.

STUDIO PROTEUS, OBČINA POSTOJNA IN PARTNERJI.
DRŠALIŠČE SE NAHAJA NA TITOVEM TRGU V POSTOJNI.

Vodnik dogajanja v občini Postojna

24. december 2019

- 8:00 Proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti**
OŠ Prestranek
- Obeležitev državnega praznika na šoli
- Prestranek

25.12.2019 do vključno 30.12.2019

- 13:30 Jaslice v Postojnski jami**
Postojnska jama, d.d.
- www.postojnska-jama.eu
- Postojna, Postojnska jama

26. december 2019

- 14:00 Žeganje konj in proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti**
TD Pudgura
- Kozolec Toplar Belsko

19:30 Božično-novoletni koncert Postojnske godbe – 1808

- Postojnska godba - 1808*
- Glasbeni gost **Jure Počkaj**. Vstopnina 7€ v predprodaji (TIC Galerija), 10€/dan koncerta
- Športna dvorana OŠ Antona Globočnika Postojna

27. december 2019

9:30 Alan Perry: Naša naravnost, del 1/3

- Zavod znanje Postojna, OE Ljudska Univerza, Točka moči Postojna*
- Obvezna je potrditev udeležbe na: alanperry1001@gmail.com (navedite vaše ime in priimek).
- Zelena dvorana Postojna

19:00 Koledovanje 2019

- Pevsko društvo Mavrica*
- Koncert kolednih in božičnih pesmi Vokalne skupine. Vstop prost!
- Glasbena šola Postojna, Dvorana Alojza Srebotnjaka

31. december 2019

10:00 Dopoldansko silvestrovanje

- Zavod znanje Postojna, OE Ljudska Univerza, Točka moči Postojna*
- Zelena dvorana Postojna

22:00 Silvestrovanje na prostem

- Občina Postojna*
- Silvestrovanje s skupino Lisjaki in županovo zdravico ob polnoči.
- Titov trg Postojna

3. januar 2020

21:00 Koncert: Počeni Škafi: Stroj za sušenje solz

- Jazz Hram*
- Hotel Kras

5. januar 2020

- 19:00 Koncert Sv. Treh kraljev dar**
TD Postojna
- Cerkev Sv. Štefana Postojna

8. januar 2020

- 17:30 Digitalna fotografija**
Tomaž Penko
- Izbirate lahko med tečajem "Prvi koraki v digitalno fotografijo (5 ur)" ali "Delavnico digitalne fotografije (15 ur)". Več na www.tomazpenko.com ali 041 208 387.
- Jezikovna šola Athena, Postojna

9. januar 2020

- 10:00 Otvoritev novih prostorov programa PUM-O**
Zavod Znanje, OE Ljudska univerza Postojna
- Star gasilski dom, Ul. 1. maja 7, Postojna

10. januar 2020

- 17:30 Zvezdna vrata Stargate**
Zavod znanje Postojna, OE Ljudska Univerza, Točka moči Postojna
- Zvezdna vrata Stargate so večdimenzijski prehod. So geometrijska struktura, ki oddaja močno energijo zavesti, ob kateri lahko udeleženci hitro dosežejo, da brez naprezanja dvignejo svojo energijsko frekvenco oz. vibracijo. Doživite osebno spremembo!
- Zelena dvorana, Postojna

18:00 Dokumentarni film: Za Pavla Knobla skovano

- Kulturno društvo Cajt in partnerji*
- Gosta: Boštjan Gorenc - Pižama in Boris Kobal
- Brezplačne vstopnice bodo na voljo v TIC Galeriji pri knjižnici in uro pred prireditvijo na blagajni Kulturnega doma Postojna.
- Kulturni dom Postojna

15. januar 2020

- 17:00 Turnir v curlingu**
Studio Proteus
- potrebna je predhodna prijava: info@studioproteus.si
- Titov trg, Postojna

16. januar 2020

- 20:00 Avdicija**
Kulturni dom Postojna
- Komedija, Špas teater
- Vstopnice: eventim.si
- Kulturni dom Postojna

- Literarni večer:**
Boginja Ekvorna kot simbol Slovenije in združene Evrope
Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
- Pogovor o romanu Ekvorna in Ivana, avtorja sta Dušan Enova in Vanja Osterc.
- Čitalnica knjižnice

18. januar 2020

- Cel dan Moj kino**
Kulturni dom Postojna
- Vstopnice: moj kino.si
- Kulturni dom Postojna

21. januar 2020

- 17:00 Projekcija slovenskega partizanskega filma »Preboj«**
- Gosti bodo režiser Dejan Babosk in partizanka Valerija Skrinjar Trvr, ki je preživela bitko na Menini planini
- Kulturni dom Postojna

23. januar 2020

- 17:30 Pika v čarovniški šoli**
Kulturni dom Postojna
- Predstava za otroke polna čarovnij in presenečenj. Za abonma in izven. Vstopnice na blagajni Kulturnega doma uro pred predstavo.
- Kulturni dom Postojna

28. januar 2020

- 19:30 Baal**
Kulturni dom Postojna
- Kabaret Slovensko mladinsko gledališče. Za abonma in izven. Vstopnice na blagajni Kulturnega doma uro pred predstavo.
- Kulturni dom Postojna

30. januar 2020

- 19:00 Poredna Vivi**
Občina Postojna
- Komedija Lare Jankovič
- Kulturni dom Postojna

31. januar 2020

- 17:00 Čar dotika - Z masažo do zdravega razvoja dojenčka in ljubečih družinskih vezi.**
Zavod znanje Postojna, OE Ljudska Univerza, Točka moči Postojna
- Predstavitev knjige avtorice Petre Šterlek
- Zelena dvorana, Postojna

21:00 Koncert: Mascara Quartet: fado & tango

- Jazz Hram*
- Hotel Kras

Januar 2020

- Delavnica: Pametna uporaba pametnega telefona**
Zavod Znanje, OE Ljudska univerza Postojna
- Število mest je omejeno. Obvezne so predhodne prijave do 17.1.2020 v tajništvo Ljudske univerze.
- Ljudska univerza Postojna, Središče za samostojno učenje

- Vpis v brezplačne tečaje**
Zavod Znanje, OE Ljudska univerza Postojna
- Začetni tečaj italijanskega jezika
  - Začetni tečaj nemškega jezika
- Prijave v tajništvo Ljudske univerze do 10.1.2020.
- Ljudska univerza Postojna

- Vpis v brezplačne tečaje**
Zavod Znanje, OE Ljudska univerza Postojna
- Priprave na opravljanje izpita iz slovenskega jezika
  - Računalniška pismenost za odrasle
  - Komunikacija na delovnem mestu
- Prijave v tajništvo Ljudske univerze do 15.1.2020.
- Ljudska univerza Postojna

Iz foto albuma družine Mislej

Obdobje med obema vojnama je bilo pomembno za gospodarski in urbani razvoj Prestranka. Močno se je razvijal železniški tovorni promet, zgrajeni so bili novi gospodarski objekti, stanovanjski bloki ... Prestranek je postajal tudi upravno in kulturno središče. V tistem obdobju se je na Postojnsko preselila družina Mislej.

Janez Mislej kot avstrijski vojak. Z družino se je priselil na Postojnsko.

Janez (Ivan) je bil rojen leta 1888 v vasi Poreče v Vipavski dolini. Tik pred prvo svetovno vojno se je poročil s Kristino Volk iz kraške vasi Veliko Polje. Leta 1914 se jima je rodil sin Ivan. Nato je bil Janez med prvo svetovno vojno na ruski fronti, od koder se je srečno vrnil domov. Leta 1919 se jima je rodil drugi sin Milan in leta 1923 še dvojčka Anton in Ana (Anica). Ni znano, kdaj se je družina preselila v naše kraje. Najprej so stanovali v Postojni, nato so se preselili v Tišlerjev mlin – k reki Pivki v bližini Žej. Tedaj je začel Janez graditi na Prestranku žago. Postavil je veliko leseno zgradbo z žago venecijanko, za pogon pa uporabil motor starega Mercedesa, kupljenega v ta namen. Po poklicu je bil sicer sodar. Družina se je iz Tišlerjevega mlina kmalu preselila v eno izmed vil na Prestranek. Med drugo svetovno vojno je zavezniško bombardiranje prestranškega železniškega mostu poškodovalo tudi žago. Janeza sta zasula zemlja in kamenje. Rad se je pohvalil, da se je rešil zato, ker je imel ob sebi »flaškonček« krepčila.

Njegova žena Kristina je bila dobrega srca in milega značaja. Okoliški otroci smo jo klicali »mama Mislejeva«, ker nas je vedno obdarila z doma pečenim kruhom in s piškoti, mi pa smo ji pometli kuhinjo, prinesli drva ... Po njeni smrti se je Janez v 60. letih poročil z Albino. Njegovi vnuki so jo klicali »nona«. To je bila drobna ženica, toda polna energije in vedrega značaja. Veliko let je po vaseh slavinske župnije raznašala verski tisk – Družino in Ognjišče. Tedaj je začel Janez žagarstvo opuščati. Gradil je novo veliko hišo z delavnico ob reki Pivki – onkraj mosta, kjer je nekaj časa delovala manjša Jelinčičeva žaga.

Njegov najstarejši sin Ivan (po poklicu strojnik) je bil zaposlen v »Javorju« in je z ženo Elizabeto ves čas živel na Prestranku. Tudi Janezov drugi sin Milan je bil strojnik. V italijanski vojski je prevažal generale in deloval tudi v letalstvu na jugu Italije. Po njenem razpadu so Ivana in Milana zaprli belogardisti v tržaški zapor. Sestri Anici ju je s pomočjo njenega takratnega delodajalca Lloydja uspelo rešiti iz zapora. Takoj sta odšla v partizane, oba v Gradnikovo brigado.

Milan je bil poročen z Ljudmilo (Milko Štajnarjevo) iz Orehka. Med drugo svetovno vojno so jo po odredbi okupatorja odpeljali (skupaj z drugimi Orehovčankami) v taborišče Ravensbrück, a ga je preživela. Milan je bil po vojni soustanovitelj podjetja Okrajnega avtoprevozniskega podjetja Postojna (OKAP, kasneje poimenovanega Transavto). V njem je bil ves čas zaposlen kot tehnični direktor. Veliko Postojnčanov in okoličanov ga je spoznalo pri opravljanju vozniskega izpita, ker je bil vrsto let podpredsednik izpitne komisije. Milanu in Milki sta se rodila dva sinova.

Najstarejši Drago Mislej - Mef je po poklicu novinar, obenem pa pisec besedil za popevke, kitarist in urednik. Izdal je štiri albume ter sodeloval pri nastajanju filmov Črni bratje in Tihotapci identitete. Po končanem študiju je bil najprej zaposlen na koprskem radiu in televiziji. Štiri leta je bil di-

Mislejeva žaga na Prestranku v obdobju obratovanja.

Anton Mislej je bil voznik prvih kamionov OKAPA.

rektor in urednik Primorskih novic ter ne nazadnje soustanovitelj in urednik izolskega časopisa Mandrač. Deloval je tudi v politiki. Je prejemnik Ježkove nagrade.

Tudi mlajši sin Danijel Mislej - Miso je bil (kot njegov oče) po poklicu strojnik. Na širšem območju je znan kot zelo uspešen ravnatelj Šolskega centra Postojna; vodil ga je kar dvajset let. V mladih letih je bil odličen košarkar »zlate postojnske generacije«.

In ob koncu še nekaj besed o Janezovih dvojčkih – Antonu in Anici. Tudi Antona so mobilizirali v italijansko vojsko, v t. i. »Battaglioni Speciali«. Enota, v kateri je bil Anton, je gradila ceste na grškem otoku Kefalonia in se je ob razpadu Italije kot ena redkih italijanskih enot uprla Nemcem. O teh dogodkih je bil posnet film Corellijeva Mandolina. Enota je bila poražena in Anton je postal nemški ujetnik. Sicer je bil po poklicu avtoprevoznik; z ženo Darinko (poštno uslužbenko) je imel dva sinova – Darka in Mirana. Darko se poklicno ukvarja s področjem elektrotehnike in informatike, Miran pa s prevozništvom.

Antonova sestra Anica se je v 50. letih poročila z Zdravkom – miličnikom po poklicu. Z možem nista imela otrok, kar je bila posledica Aničinega bivanja v taborišču. Že na začetku druge svetovne vojne je postala aktivna članica antifašističnega gibanja in bila tudi kurirka. Leta 1944 so jo zajeli in najprej odpeljali v zapor v Gorico (Gorizia), kasneje pa deportirali v taborišče Bergen – Belsen. V njem je zadnje dneve preživljala tudi Anna Frank. Anica jo je spoznala nekega jutra ob žični ograji, ko je jokala ob pogledu na kolono ljudi, ki so jih peljali proti krematoriju. »To so naši, to so Židje,« je med jokom potožila Anici. Postali sta prijateljici. Anica je v spominih zapisala: »Pol pa je umrla tako, da sem jo držala v rokah ...«

Besedilo: Gabriela Brovč; fotografije: iz arhiva družine Mislej.